6'NCI ULUSLARARASI ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRESİ

Model ASRİKA Konfederasyonu
Asayiş ve İç Güvenlik Organizasyonu

12-13 KASIM 2022

Tel : +90 555 000 58 00
E-mail: info@assam.org.tr
Web : www.assam.org.tr
www.assamcongress.com

ASSAM | ADALETİ SAVUNANLAR STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

ÖZET KİTAPÇIĞI

İslam Birliği Yolunda...

ASSAM YAYINLARI

İstanbul / 2022

www.assam.org.tr

6'NCI ULUSLARARASI ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRESİ

"Model ASRİKA Konfederasyonu Asayiş ve İç Güvenlik Organizasyonu"

Kongre Özet Kitapçığı

12-13 Kasım 2022

ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRELERİ

Editör & Tasarım: Asım Öztürk

ISBN: XXXXXXXXXX

ASSAM Yayınları | İstanbul

ASSAM | Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği
Tel: +90 555 000 58 00 | E-mail: info@assam.org.tr
www.assam.org.tr | www.assamcongress.com

ASSAM | ADALETİ SAVUNANLAR
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRELERİ

2017	2018	2019	2020	2021
Geçmişten Geleceğe Yönetim Şekilleri	İslam Ekonomisi ve Ortak Ekonomik Sistemler	Model ASRİKA Ortak Savunma Sanayi Üretimi	Model ASRİKA Konfederasyonu Savunma Sistemi	Model ASRİKA Konfederasyonu Dış Politika Stratejisi

2022

"Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongreleri" serisinin bu yıl uygulanacak olan 6'ncı Uluslararası ASSAM İslam Birliği Kongresi; Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (KDÜ) ev sahipliğinde, Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER), İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliği (İDSB) ve Uluslararası Müslüman Âlimler Birliği (IUMS) iştirakiyle 12-13 Kasım 2022 tarihinde İSLÂM BİRLİĞİ İÇİN "ORTAK ASAYİŞ VE GÜVENLİK USUL VE ESASLARININ TESPİTİ", "ASRİKA KONFEDERASYONU ASAYİŞ VE İÇ GÜVENLİK ORGANİZASYONU" ana teması altında yapılacaktır.

HAKKINDA

ASSAM HAKKINDA

- ASSAM: Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi
- ASSAM'ın Kuruluş Yılı: 2013
- ASSAM'ın Amacı: Müslüman Milletlerin refahı, kurdukları devletlerin bekası, Dünyada barışın tesisi ve adaletin hâkimiyetinin, İslam Ülkelerinin bir süper güç olarak Dünya siyaset sahnesine çıkması ile mümkün olabileceği düşüncesinden hareketle; Müslüman Devletlerin; her biri milli güç unsurları ile ilgili veri tabanının oluşturulmasını, münferit ve müşterek iç ve dış tehdit değerlendirmelerinin yapılmasını, iç ve dış güvenlik plan esaslarının tespit edilmesini ve ortak irade altında toplanması için ihtiyaç duyulan müesseseler ve bu müesseselerin teşkilatlanma esas ve prensiplerinin oluşup gelişmesini sağlayacak fikri çalışmaları yapmaktır.
- ASSAM'ın Faaliyet Alanları: Stratejik Araştırma Merkezi (SAM) olarak akademik ve bilimsel alanlarda faaliyetlerde bulunmaktadır. Senelik olarak «Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongreleri» düzenlemektedir. Seminer, eğitim gibi çeşitli sosyal faaliyetleri bulunmaktadır.

ALTINCI ULUSLARARASI ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRESİ (12-13 KASIM 2022) HAKKINDA

مؤتمر أصّام الدولي السادس لنموذج الوحدة الإسلامية
"نموذج جهاز الأمن العام والأمن الداخلي لكونفدرالية آسريقيا"

6'ncı Uluslararası
ASSAM İslam Birliği Modeli Kongresi
"Model ASRİKA Konfederasyonu Asayiş ve İç Güvenlik Organizasyonu"

6th International
ASSAM Islamic Union Model Congress
"Model ASRICA Confederation Public Order and Internal Security Organization"

3 dilde Türkçe-Arapça-İngilizce simultane çeviri yapılacaktır.
Çeviriyi izleyebileceğiniz kanallar:
سيتم إجراء الترجمة المباشرة للمؤتمر بثلاث لغات التركية - العربية - الإنكليزية.
القنوات التي يمكنكم من خلالها متابعة ترجمة المؤتمر:
Turkish-Arabic-English simultaneous translation will be available.
Channels you can watch the translation:

ASSAM (العربية) : **youtube.com/c/AdaletiSavunanlarStratejikAraştırmalarMerkezi**
ASSAM Congress (TR-ENG) : **youtube.com/c/ASSAMCongress**

İDSB
İSLAM DÜNYASI STK'LARI BİRLİĞİ
ASDER

12-13 Kasım 2022

Online katılım için:
zoom : **zoom.us/j/98427771146**

- Kongre dili Türkçe, İngilizce ve Arapça olacaktır. Bildirilerin sunumunda simültane (anında) tercüme yapılacaktır. Bildiri özetleri ve bildiriler kitap haline getirilerek ASSAM Kongre WEB Sitesinde yayınlanacaktır. Bildiriler ayrıca ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi'de (ASSAM-UHAD), elektronik ortamda yayınlanabilecektir. Kongremize bildiri gönderen bildiri sahiplerinden bildirilerini ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi (UHAD) bünyesinde yayınlatmak isteyenler hakemli dergimizin bildiri hazırlama formatına uygun olarak bildirilerini hazırlamaları ve sisteme yüklemeleri gerekmektedir. Hakemli dergide bildiriler/makaleler hakem sürecinden geçtikten sonra yayınlanacaktır.
- İcraya dönük olarak hazırlanacak Kongre Sonuç Raporları da karar verici mekanizmalara ve İslâm dünyasından davetli ve katılımcılara gönderilecek ve ASSAM Kongre WEB Sitesinde yayınlanacaktır.

KONGRE BİLGİLERİ

KONGRE BAŞLIĞI

6'NCI ULUSLARARASI ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRESİ
Model ASRİKA Konfederasyonu Asayiş ve İç Güvenlik Organizasyonu

KONGRE GÜNÜ VE YERİ

12-13 Kasım 2022
Online, Zoom

BİLDİRİ ÜLKE BİLGİLERİ

Türkiye-10, ABD-1, Afganistan-1, Bosna Hersek-1, Burkina Faso-1, Cezayir-1, Çad-1, Fas-1 Filistin-1, Hindistan-1, Keşmir-1, Liberya-1, Malavi-1, Malezya-3, Mısır-3, Nijer-1 Özbekistan-1, Pakistan-4, Singapur-2, Suriye-1
Toplam: 20 Ülke / 37 Bildiri

ORGANİZASYON

ASSAM | Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği
DPÜ | Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
IUMS | Uluslararası Müslüman Alimler Birliği
İDSB | İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliği
ASDER | Adaleti Savunanlar Derneği

ORGANİZASYON KURULU

ASSAM Yönetim Kurulu

EDİTÖR & TASARIM

Asım Öztürk | ASSAM İdari ve Kongre Sekreteri

BİLİM KURULU

SUNUŞ

İslâm Birliği için Model Ortak Asayiş ve Güvenlik Usul ve Esaslarının Tespiti Kongresi Üzerine;

GENEL

Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongrelerinin amacı; İslam Ülkeleri Coğrafyası başta olmak üzere dünya siyasetinde güncel sorunlarla ilgili olarak akademik ve siyasal bir zemin üzerinde tespitler yapmak, **İslâm Ülkelerinin bir irade altında toplanması için gerekli müesseseleri ve bu müesseseler için gerekli mevzuat hakkında İslam Dünyasına ve karar vericilere bir hal tarzı sunmaktır.**

Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongrelerinin, Birincisine 27 İslâm Ülkesinden katılan STK Temsilcileriyle yapılan istişare sonucunda sürekliliğinin sağlanmasına karar verilmiştir.

Devletlerin aslî faaliyet alanları da dikkate alınarak, **ilki 2017**, **ikincisi 2018, üçüncüsü 2019, dördüncüsü 2020, beşincisi 2021 yılında** uygulanan ve her yıl icra edilmesi planlanan **"Uluslararası ASSAM İslâm Birliği Kongreleri" serisinin, geçmiş yıllarda uygulanan,** bu yıl ve müteakip yılda uygulanacak, **ana konuları**;

1. İslam Birliği için **Yönetim Şekil ve Organları Mevzuatının** Tespiti **(2017-Yapıldı),**
2. İslam Birliği için **Ekonomik İş Birliği Usul ve Esaslarının** Tespiti **(2018-Yapıldı),**
3. İslâm Birliği için **Savunma Sanayi İş Birliği Usul ve Esaslarının** Tespiti **(2019-Yapıldı),**
4. İslâm Birliği için **Ortak Savunma Sistemi Usul ve Esaslarının** Tespiti **(2020-Yapıldı),**
5. İslâm Birliği için **Müşterek Dış Politika Usul ve Esaslarının** Tespiti (**2021**-Yapıldı),
6. İslâm Birliği için **Ortak Asayiş ve Güvenlik Usul ve Esaslarının** Tespiti (2022),
7. İslâm Birliği için **Müşterek Adalet Sistemi Usul ve Esaslarının** Tespiti (2023)

şeklinde seçilmiş ve sonunda **İslam Ülkelerinin bir irade altında toplanması için gereken müesseseler ve bu müesseselerin mevzuatının bir model olarak ortaya konulması** amaçlanmıştır.

Kongrenin birincisi ASSAM'ın merkezi olan İstanbul'da, Üsküdar Üniversitesi, Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER) ve İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliğinin (İDSB) iş birliği ile 23-24 Kasım 2017 tarihinde yapılmıştır.

Birinci Uluslararası **ASSAM** İslâm Birliği Kongresine **27 İslâm Ülkesinden Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcisi ve akademisyen** katılmış olup, **11 Ülkeden 31 akademisyen** tarafından bildiri özetleri sunulmuş ve bildiriler **ASSAM Kongre web sitesinde yayınlanmıştır**. **([i])**

Kongre sonucunda **"İslâm Ülkeleri Temsilciler Meclisi"** kurulması ve her İslâm Ülkesinin Bakanlar kurulunda **"İslâm Birliği Bakanlığı"** ihdas edilmesi gerektiği kanaatine varılmış

ve ASSAM Yönetim Kurulunca onaylanan, Model bir **"İslâm Ülkeleri Konfederasyonu Deklarasyonu" 29'u İslam ülkelerinden 80'i Türkiye'den olmak üzere 109 STK yetkilisi tarafından da imzalanarak** basın vasıtasıyla dünya kamuoyuna duyurulmuştur. **([ii])**

Ayrıca bildirilerde vurgulanan hükümler dikkate alınarak **İslâm Ülkeleri konfederasyonu için model bir Anayasa taslağı hazırlanmıştır**. **([iii])**

Kongremizin ikincisi yine ASSAM'ın merkezi olan İstanbul'da Üsküdar Üniversitesi, Adaleti Savunanlar Derneği, İslam Dünyası STK Birliği (İDSB) ve Uluslararası Müslüman Âlimler Birliği (International Union of Muslim Scholars) IUMS'nin iş birliği ile 1-2 Kasım 2018 tarihinde yapılmıştır.

İkinci Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongresine; **29 İslam Ülkesinden Sivil Toplum Kuruluşu temsilcisi ve akademisyen** katılmış, **15 Ülkeden 66 akademisyen** tarafından **58 bildiri** sunulmuş, bildiriler **ASSAM** Uluslararası Hakemli Dergisinde (**ASSAM-UHAD)** ve **ASSAM WEB Sitesinde elektronik ortamda yayınlanmıştır.**

İkinci Kongrede sunulan bildiriler ve Kongre sonuç raporu dikkate alınarak, birinci kongre deklarasyonunu da kapsayacak şekilde ikinci kongre deklarasyonu hazırlanmış, karar verici mekanizmalara, İslâm Dünyasından tüm davetli ve katılımcılara ve dünya kamuoyuna sunulmuş ve ASSAM Kongre WEB Sitemizde yayınlanmıştır. **([iv])**

Üçüncü Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongresine 45 İslam Ülkesinden Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcileri ve akademisyenler katılmış olup, 10 ülkeden 57 akademisyen tarafından 58 bildiri sunulmuştur. Kongre sonuç deklarasyonu ([v]) ve bildiri özetleri ([vi]) ASSAM Kongre web sitesinde yayınlanmıştır.

Dördüncü Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongresi; İstanbul'da, Üsküdar Üniversitesi (ÜÜ), Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (KDU), Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER) ve İslam Dünyası STK Birliği (İDSB) iştirakiyle **12 Aralık 2020 tarihinde pandemi tedbirleri kapsamında video-konferans yöntemi ile İslâm Birliği İçin Ortak Savunma Sistemi Usul ve Esaslarının Tespiti, "Model ASRİKA Konfederasyonu Savunma Sistemi" ana teması altında yapılmıştır.**

Dördüncü Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongresinde 15 İslam Ülkesinden 28 Akademisyen 27 bildiri sunmuştur. Birinci, ikinci ve üçüncü kongre bildirgelerini de kapsayacak şekilde Kongre Bildirgesi ([vii]) ve Bildiri Özetleri ([viii]) ile Bildiri Tam Metin Kitabı ([ix]) ASSAM Kongre WEB sitemizde yayınlanmıştır.

Beşinci Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongremiz 18-19 Aralık 2021 tarihlerinde video-konferans yöntemi uygulanarak İstanbul'da, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (KDU), Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER), İslam Dünyası STK Birliği (İDSB) ve Pakistan CASS Havacılık ve Güvenlik Araştırmaları Merkezi iştirakiyle İslâm Birliği için Müşterek Dış Politika Usul ve Esaslarının Tespiti "Model ASRİKA Konfederasyonu Dış Politika Stratejisi" ana temasıyla yapılmıştır.

Beşinci Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongresinde 18 İslam Ülkesinden 39 Akademisyen 42 bildiri sunmuştur. Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü kongre bildirgelerini de kapsayacak şekilde Kongre Bildirgesi ([x]) ve Bildiri Özetleri ([xi]) ile Bildiri Tam Metin Kitabı ([xii]) ASSAM Kongre WEB sitemizde yayınlanmıştır.

Altıncı Uluslararası ASSAM İslam Birliği Modeli Kongremiz 12-13 Kasım 2022 tarihlerinde video-konferans yöntemi uygulanarak İstanbul'da, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (KDU) ev sahipliğinde, Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER), İslam Dünyası STK Birliği (İDSB) ve **Uluslararası Müslüman Âlimler Birliği (IUMS)** iştirakiyle "İslâm Birliği için Ortak Asayiş ve Güvenlik Usul ve Esaslarının Tespiti" konusu "Model ASRİKA Konfederasyonu Asayiş ve İç Güvenlik Organizasyonu" ana temasıyla yapılacaktır.

Yedinci ve bu safhadaki son Kongremizin, **ASSAM** bünyesinde ve koordinatörlüğünde İslâm ülkelerinin STK'larıyla iş birliği halinde Dumlupınar Üniversitesi Organizasyonu ile Kütahya'da yapılması planlanmaktadır.

Kongre dili Türkçe, İngilizce ve Arapça olacaktır. Bildirilerin sunumunda simültane tercüme yapılacaktır. Bildiri özetleri ve bildiriler kitap haline getirilerek ASSAM WEB Sitesinde, Bildiriler de ayrıca **ASSAM** Uluslararası Hakemli Dergide (**ASSAM-UHAD**), elektronik ortamda yayınlanacaktır. İcraya dönük olarak hazırlanacak Kongre Sonuç Raporları da karar verici mekanizmalara ve İslâm Dünyasından tüm davetli ve katılımcılara gönderilecek ve ASSAM WEB Sitesinde yayınlanacaktır.

İSLÂM COĞRAFYASININ JEOPOLİTİK DEĞERİ:

Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye 193 Devlet'in 57'sine *(Üye Sayısının %27'si)*, 7.916.525.000 milyarlık Dünya Nüfusunun 1,859.779.580 Milyarına (*Dünya Nüfusunun %23,49'u)*, 150 milyon Km^2 olan dünya karalarının 30,9 milyon Km^2'sine *(Dünya Karalarının %20,6'sına)* sahip olan 57 İslâm Ülkesinin sahip olduğu **İslâm Coğrafyası, kendi aralarındaki sınırlar yok sayıldığında oluşturdukları blok ile:**

1. Dünya adası olarak bilinen **Asya, Avrupa ve Afrika Kıtalarının merkezinde bulunan**,
2. Dünyanın en büyük iç denizi konumundaki Akdeniz, Kızıl Deniz ve Karadeniz'in giriş kapıları sayılan **Cebeli Tarık, Bab-El Mendeb, Çanakkale ve İstanbul boğazları ve Süveyş Kanalını kontrol eden,**
3. **Atlas Okyanusu, Hint Okyanusu, Akdeniz, Karadeniz, Kızıldeniz ve Hazar Denizine** kıyıları olan,
4. **Asya, Avrupa ve Afrika Kıtalarına, Avrupa Birliği, Rusya, Hindistan, Çin gibi küresel güç sayılan Dünyanın büyük devletlerine** kara ve denizden, **Amerika Birleşik Devletleri'ne** denizden **sınır komşusu olan**,
5. Dünya kara, hava ve deniz **ulaşım yollarının alternatifsiz merkezi** olma imkânına sahip bulunan,
6. Dünya **petrol rezervlerinin** %55,5'ine, **üretiminin** %46,5'ine, **doğalgaz rezervlerinin** %64'1'ine, üretiminin %34'üne sahip olan, **jeopolitik konumu, ortak medeniyet değerleri ve tarihi birikimi ile imkân, gayret ve hedeflerini birleştirerek geleceğin süper gücü olmaya namzet potansiyel bir güce sahip bulunmaktadır**.

İSLAM DÜNYASININ MARUZ KALDIĞI KÜRESEL SALDIRILAR

Egemen olması gerektiği Coğrafyasında **İslâm Dünyası**, her bir İslam Ülkesinin üniter yapılarının içindeki etnik ve mezhepsel farklılığa sahip unsurlarının birbirleri ile savaştırıldığı, **ilan edilmemiş, gizli, sinsi, kirli ve asimetrik Üçüncü Dünya Savaşının** alanı haline getirilmiştir.

Türkiye'yi ve İslâm Coğrafyasını kan ve gözyaşına boğan ve harabe haline getiren; **Afganistan'da** El Kaide, **Nijerya'da** Boko Haram, **Orta Afrika**'da Anti Balaka, **Türkiye'de** Devrimci Halk Kurtuluş Cephesi (DHKP-C), Türkiye Komünist Partisi/Marksist Leninist (TKP/ML), PKK, PYD, FETÖ/PDY, **Suriye'de** El Nusra Cephesi, DEAŞ, HTŞ, silahlı terör örgütleri küresel güçlerin kontrol ve desteğinde faaliyet göstermektedirler.

Sahip olduğu avantajlara rağmen İslam ülkeleri, emperyalist batı devletlerinin müdahaleleri ile büyük bir kargaşa içine düşmüştür. Bu kargaşanın sonucu olarak İslam coğrafyasında büyük acılar ve yıkımlar yaşanmaktadır. Milyonlarca Müslüman evlerini, yurtlarını terk etmek veya ölmek arasında tercih yapmak zorunda bırakılmaktadır. Göç yollarında binlerce Müslüman çeşitli şekillerde ölmekte, göç etmeyi başaranlar ise yoksulluk ve sefalet içinde yaşamaya mahkûm bırakılmaktadır.

Birleşmiş milletler mülteciler yüksek komiserliğinin resmi verilerine göre 2021 yılı itibari ile resmi kayıtlara göre dünya üzerinde 6,6 Milyon Suriye vatandaşı göç etmiştir. ([xiii]) Kayıt altına alınamayan mültecilerle bu rakam daha da yükselmektedir. Suriyeli Mülteciler Türkiye (3.645.140), Irak (242.163), Ürdün (662.790), Mısır (130.577), Lübnan (865.531) ve Kuzey Afrika'da diğer yerlere (31.657) göç etmiştir. Bu rakamların dışında yoğun bir şekilde Avrupa'ya göç girişimleri olmakta ve büyük bir kısmı Akdeniz'de yaşamlarını yitirmektedir. Bu olumsuzluklara rağmen Nisan 2011 yılından Ocak 2021 yılına kadar Avrupa'ya geçen toplam kayıtlı mülteci sayısı ise 1.022.142 kişi olmuştur. **([xiv])**

Üçüncü Dünya Savaşı İslam Ülkelerine karşı ilan edilmemiş bir savaş (Hibrit Savaş) olarak sürdürülmektedir. Osmanlı'nın yıkılmasından sonra yönetimsiz kalan Müslümanlar küçük devletçikler kurarak varlıklarını devam ettirmeye çalışmış, ancak birlik ve beraberliğini kaybettiklerinden küresel güçler için kolay lokma haline gelmişlerdir. **Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin İslam Coğrafyasını ele geçirmek için İslam Ülkelerinde, kontrol ettikleri terör örgütleri ve uyguladıkları asimetrik savaş yöntemleriyle vekâlet savaşları yürüterek** otorite tesis etmeyi amaçlamaktadır.

ALTINCI ULUSLARARASI ASSAM İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRESİ

Kongremiz Kütahya Dumlupınar Üniversitesi organizasyonu ve Video-Konferans yöntemi ile 12-13 Kasım 2022 tarihlerinde icra edilecektir. Kongremizde "İslâm Birliği için Ortak Asayiş ve Güvenlik Usul ve Esaslarının Tespiti" konusu "**Model ASRİKA Konfederasyonu Asayiş ve İç Güvenlik Organizasyonu"** ana teması altında incelenecektir.

Altıncı Uluslararası ASSAM İslâm Birliği Kongresine katılacak akademisyenlerin sunacakları bildirilerin konuları aşağıdaki başlıklar altında incelenecektir.

KONGRE ALT BAŞLIKLARI

1. **Tarihteki Küresel Güçlerin Asayiş ve İç Güvenlikle İlgili İdari Yapılarının Organizasyonundaki Esas ve Prensipler;**
    a. Roma İmparatorluğu'nda Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
    b. Bizans İmparatorluğu'nda Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
    c. Peygamber Efendimiz Dönemi'nde İslâm Devleti'nde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
    d. Emevî Devleti'nde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
    e. Abbasi Devleti'nde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
    f. Selçuklu İmparatorluğu'nda Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
    g. Osmanlı İmparatorluğu'nda Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonun Usul ve Esasları,
2. **Günümüzde Küresel Güçlerin Asayiş ve İç Güvenlikle İlgili İdari** (Mülki İdare, Şehirlerde, Kırsal Alanda, Kıyı ve Hudutlarda Güvenlik) **Yapılarının Teşkilatlanma Esas ve Prensipleri;**
    a. Amerika Birleşik Devletleri'nde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonunun Usul ve Esasları,
    b. Rusya Federasyonu'nda Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonunun Usul ve Esasları,
    c. Güney Afrika Cumhuriyeti'nde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonunun Usul ve Esasları,
    d. Avrupa Birliğinde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonunun Usul ve Esasları,
    e. Çin Halk Cumhuriyeti'nde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonunun Usul ve Esasları,
    f. Hindistan Cumhuriyetinde Asayiş ve İç Güvenlik ile ilgili Organizasyonunun Usul ve Esasları.
3. **Model ASRİKA Konfederasyonu'nun Tasavvur Edilen Asayiş ve İç Güvenlik** (Mülki İdare, Şehirlerde, Kırsal Alanda, Kıyı ve Hudutlarda Güvenlik) **Organizasyonu;**
    a. Model **ASRİKA** İslâm Ülkeleri Konfederasyonu Anayasası'nda Emniyet ve Asayişin Temini ile ilgili hükümler
    b. Model **ASRİKA** İslâm Ülkeleri Konfederasyonu Anayasası'nda Emniyet ve Asayişin Temini ile ilgili ilave edilmesi gereken hükümler
    c. Model ASRİKA Konfederasyonunun Merkezden Yürütülen İçişleri Bakanlığı'nın;
        i. Merkez Teşkilatı, Yetki ve Sorumlulukları,
        ii. Bölgesel Federasyonlardaki (Polis, Jandarma, Kıyı ve Hudut Koruma) Teşkilatı, Yetki ve Sorumlulukları,
        iii. Milli Devletlerdeki (Polis, Jandarma, Kıyı ve Hudut Koruma) Teşkilatı, Yetki ve Sorumlulukları,
    d. Model ASRİKA İslâm Ülkeleri Konfederasyonu İçişleri Bakanlığı'nın (Mülki İdare, Şehirlerde, Kırsal Alanda, Kıyı ve Hudutlarda Güvenlik) **Teşkili, Yetki ve Sorumlulukları.**

([i]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2017/ozet-kitapcigi-17.html

([ii]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2017/kongre-bildirgesi-17.html

([iii]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2017/model-konfederasyon-anayasasi.html

([iv]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2018/kongre-bildirgesi-18.html

([v]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2019/kongre-bildirgesi-19.html

([vi]) https://assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2019/islam-birligi-kongresi-ozet-kitapcigi-19.html

([vii]) https://assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2020/kongre-bildirgesi.html

([viii]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2020/ozet-kitapcigi-20.html

([ix]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2020/bildiri-kitapcigi-20.html

([x]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2021/kongre-bildirgesi.html

([xi]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2021/ozet-kitapcigi-21.html

([xii]) https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2021/bildiri-kitapcigi-21.html

([xiii]) https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/EASO-Asylum-Report-2020-Executive-Summary-TR.pdf

([xiv]) https://data2.unhcr.org/en/situations/syria

ÖNSÖZ

Geçen yüzyılın başında imparatorluklar dağıldı. İmparatorlukların bünyesinde bulunan milletler Birinci Dünya Savaşının galipleri tarafından güdümlü devletçikler halinde teşkilatlandırıldı. Bağımlı devletler, özgür olduklarını zannettikleri halde, totaliter rejimlere mahkûm edildi. Diktatörler, vasi devletler tarafından korundu ve desteklendi.

İki dünya harbi arasında, batının gelişmiş devletleri daha ziyade faşist diktalarla, Sovyetler ve bağlıları da komünist diktalarla idare edildi.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında, batılı devletlerde, ABD ve İngiltere örnek alınarak, demokratik sistemler yerleşirken, Rusya ve bağımlılarında Komünizm yönetim sistemi olarak benimsendi.

Batı, komünizme karşı Amerika'nın önderliğinde NATO bloğunu, Rusya'nın liderliğindeki Sovyetler Birliği de azgın kapitalizme karşı VARŞOVA Paktını oluşturdu.

Geçen yüz yıl, Silahlı Güç öne çıkarılarak, geliştirilerek ve teşvik edilerek, iki süper gücün ve temsil ettikleri ideolojilerin çatıştırılması sonucunda, tam bağımsızlıklarını kazanamamış ülkelerin sömürülmesi ile geçti.

İkinci Dünya savaşından sonra, Milletler Cemiyeti *(10 Ocak 1920: 18 Nisan 1946);* Savaşın galipleri tarafından revize edilerek yeniden teşkilatlandırıldı ve 24 Ekim 1945 tarihinde Birleşmiş Milletler (BM) Teşkilatı kuruldu. Amacı *"adalet ve güvenliği, ekonomik kalkınma ve sosyal eşitliği uluslararasında tüm ülkelere sağlamak"* olarak gösterilmesine rağmen, 2. Dünya Harbinin galibi ve BM Güvenlik Konseyinin Daimî üyelerinin (ABD, İngiltere, Fransa, Rusya, Çin) Dünyadaki ve özellikle İslam Coğrafyasındaki çıkarlarını korumak için kurulmuş bir teşkilat olarak işlev görmüştür.

İkinci Dünya Savaşından sonra, 27. Haçlı Seferinin ileri karakolu olarak Filistin'e yerleştirilen İsrail, hançer gibi girdiği İslam Coğrafyasının kalbi mesabesindeki coğrafyada, Hıristiyan Dünyasının gözü, kulağı ve yumruğu gibi desteklenirken ve BM dâhil Batının Kontrolündeki bütün kuruluşlar tarafından himaye edilirken, yoğun psikolojik harekatla, Dünyanın yönetimi Siyonizm'in kontrolündeymiş gibi gösterilerek ve İslam Dünyasına göz dağı verilerek, Bu küçük Devletin Batının maşası olduğu unutturulmak istenmiştir.

Yüzyılın sonunda, Afganistan'ı işgali altında tutmaya çalışan Sovyetler Birliği dağılmış ve sosyalist ideoloji çökmüştür.

Bu yüzyılın başında, rakipsiz kalan ABD ve NATO, dünya jandarmalığını üslenmiş, özgürlük getirmek bahanesiyle "Medeniyetler Çatışması" misyonu ile Afganistan'ı ve Irak'ı işgal etmiş, fiili işgaller pahalıya mal olduğundan, "Büyük Ortadoğu Projesi" adı altında yeni bir senaryoyu dünyaya deklare ederek, Tunus, Mısır, Libya, Yemen ve Suriye'den başlamak üzere İslam dünyasını sosyal, siyasi ve ekonomik çalkantılara ve istikrarsızlığa sevk etmiştir. Toparlanan Rusya ve ekonomisini güçlendiren Çin de İslam Dünyası üzerinde kendilerine bırakılan egemenlik sahalarında daha aktif rol alarak, perde arkasında Batı ile ittifak halinde, İslam Ülkelerinin akıttığı kan ve gözyaşından kendilerine siyasi ve ekonomik çıkar sağlama yolunu tutmuşlardır.

Sayısı elli yediyi bulan Birleşmiş Milletlere üye Müslüman Devletler, Dünya kara, deniz ve hava ulaşımının üzerinden geçtiği, üç kıtanın merkezine hâkim önemli jeostratejik değere sahip coğrafyasına, zengin yeraltı-yerüstü kaynaklarına ve temsil ettiği yüce manevi değerlere rağmen, Batının güdümünden kurtulamadığı ve milli yönetimlerini iş başına getiremedikleri için, ittifak edip hak ettiği güce ulaşamamıştır. Müşterek bir iradeye sahip olamadığında, kaynakları ve imkânları talan edilmiş, iradeleri ellerinden alınmış, celladına hayran olan

mahkûm gibi, başına getirilen bütün musibet ve zulümlerden sıyrılmak için uluslararası toplumun harekete geçmesini beklemiştir.

Türkiye, Cumhuriyetin kuruluşu ile beraber, gelişmiş devletler seviyesine ulaşmanın, sosyo-kültürel devrimlerle toplumu değişime uğratmadan mümkün olmadığı kabulü ile; İslâm Dinini, İslâmî değerleri ve temsil ettiği medeniyeti tehdit olarak gördüğünden, Batı medeniyetini ulaşılacak nihai hedef olarak göstererek, yüzünü batıya çevirmiş ve İslam Devletlerine ve Müslüman Milletlere sırtını dönmüş ve İslam dünyasına yabancılaşmıştır. Bir asırdır, Batı güdümünde hareket eden ülke yönetimi, İslam Devletlerinden kuşku duymuş, millete böyle gösterilmiş ve bu devletlere hep tehdit algılaması ile bakmıştır. Bu bakış, Devlette taban tabana zıt iki iradenin oluşmasına (*bürokratik ve siyasi iradeler)* ve bunların sürekli çatışma halinde olmasına, Devletin gücünü Milletin üzerinde heba etmesine sebep olmuştur. Siyasi iradeyi vesayetinde tutan ve bürokratik otoriteyi de kontrol eden Silahlı kuvvetler, irtica sendromu nedeniyle mütedeyyin insanları devlete küstürürken, birlik olmanın tutkalı durumundaki dini değerleri yok etmek istediği ve seküler kavmiyetçi tutumu nedeniyle de Kürt Halkını, Devlete bağlılığını sorgular hale getirmiştir.

İslam Ülkelerinin birliği için Türkiye'nin Liderliğine, Türkiye'nin İslam Ülkelerine önderlik yapabilmesi için de Milli İradeyi Devletin bütün kurumlarına hâkim kılmasına bağlı olduğu, İslam Kültürü ile yetişmiş Türk aydınının gerçek kabulü olmuştur.

Son on yılda sağlanan siyasi istikrar sayesinde, milletin değerlerini arkasına alarak yanlış resmî ideoloji ile yapılan mücadele sonucunda Ülkemiz iç sorunlarını büyük ölçüde çözmüş, birlikten doğan gücünü en azından bölgesel olarak hissettirmiş ve İslam Dünyasına bakış açısını düzelterek olması gereken itibarı tekrar kazanmıştır.

Otoriter yönetimleri devirerek demokrasiyi seçme yolunda olan İslam Ülkelerinin önünde zorlu günler bulunmaktadır. Yolsuzluk, yoksulluk ve adalet ihtiyacı ile mücadele edecek genç demokrasilerin devasa sorunlarını çözebilmek için tekrar Batının kucağına itilmemeleri gerekmektedir. Dayanışmaya ve doğru yol göstericiye ihtiyaçları vardır. Ekonomik iş birliği ve desteğe, dış politikada yol göstericiliğe, sömürücülere karşı savunma işbirliğine, kendi ülkeleri ve üçüncü devletlerden kaynaklanan hak ihlallerine karşı alternatif adalet sistemlerine, refah ve emniyeti, kendilerinin ve dünyanın huzur içinde ve adaletle yönetilmesi için müşterek iradeye ihtiyaç vardır.

Sonuçta, Müslüman Milletlerin refahı, Dünyada barış ve adaletin tesisi, İslam Ülkelerinin bir süper güç olarak Dünya siyaset sahnesine çıkmasına bağlıdır.

Müslüman Milletlerin refahı, kurdukları devletlerin bekası, Dünyada barışın tesisi ve adaletin hâkimiyetinin, İslam Ülkelerinin bir süper güç olarak Dünya siyaset sahnesine çıkması ile mümkün olabileceği düşüncesinden hareketle; Müslüman Devletlerin; her biri milli güç unsurları ile ilgili veri tabanının oluşturulmasını, münferit ve müşterek iç ve dış tehdit değerlendirmelerinin yapılmasını, iç ve dış güvenlik plan esaslarının tespit edilmesini ve ortak irade altında toplanması için ihtiyaç duyulan müesseseler ve bu müesseselerin teşkilatlanma esas ve prensiplerinin oluşup gelişmesini sağlayacak fikri çalışmaları yapmaktır.

2017 yılında başlatılan ve 2023 yılında tamamlanacak olan Uluslararası ASSAM İslam Birliği Kongreleri bu fikri çalışmaların, çözüm önerilerinin, bir hal tarzının ortaya çıkarılarak İslam Dünyasına ve İslam Ülkelerinin siyasi iradelerine hazır bir model olarak sunulabilmesi maksadı ile icra edilmektedir.

Adnan Tanrıverdi
ASSAM Ynt. Krl. Bşk.

ASSAM | ADALETİ SAVUNANLAR
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

6’NCI ASSAM ULUSLARARASI
İSLAM BİRLİĞİ MODELİ KONGRESİ

ÖZET KİTAPÇIĞI

YENİ KÜRESEL KARGAŞANIN IŞIĞINDA MİLLİ VE ÜMMETİN GÜVENLİĞİ YENİDEN ELE ALMAK

Emer. Prof. Osman Bakar (PhD, FASc)
Malaya Üniversitesi, Bilim Felsefesi | Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi
Uluslararası İslam Düşüncesi ve Medeniyeti Enstitüsü (ISTAC-IIUM)
Gazali Epistemoloji, Medeniyet Araştırmaları ve Yenileme Kürsüsü Sahibi, Malezya
obbakar@yahoo.com

Günümüzün güçlü ulusları (Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Çin, Avrupa Birliği, Hindistan ve İsrail), kendi çıkarlarına hizmet edecek küresel gelişmeleri şekillendirmek veya etkilemek adına çeşitli bölgesel ve küresel girişimleri aracılığıyla kendilerini ön plana çıkarmaktadır. Tek süper güç olmasa da her birinin baskın bir oyuncu olacağı yeni bir dünya düzeni yaratmak için ya kendi başlarına ya da başkalarıyla iş birliği içerisinde oldukça sıkı bir şekilde çalışmaktalar. Stratejik bölgesel ve küresel girişimlerinin tek motive edici faktörü bireysel çıkar olduğundan, çıkar çatışmaları kaçınılmaz hale gelmektedir. Ukrayna Savaşı, açıkça bölgesel ve küresel hırs ve çıkarların çatışmasının bir sonucudur. Ne yazık ki ümmet milletleri, gözlerinin önünde cereyan eden küresel siyasi gelişmelere karşı pasif kalmaktadır. Gösterdikleri bu pasiflik, ümmete pahalıya patlayacak çünkü bu gelişmelerin birçoğu, ümmet milletlerinin iyi örnekleri olduğu kadar sessiz ve seyirci kalanlar üzerinde de olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Çeşitli boyutlarıyla *ümmetin* güvenliği, büyük güçler arasındaki yeni rekabet aşamasının etkisiyle muhtemelen daha da zayıflayacaktır.

Küresel emelleri söz konusu olduğunda ümmetin tek umudu olan İKÖ (İslam Konferansı Örgütü), icraatta bulunmamaktır. Ümmeti tekrar tekrar hayal kırıklığına uğratmışlar! Gerçekte ABD liderliğindeki NATO ile Rusya arasında silahlı bir çatışma olan Ukrayna Savaşı'nın ardından, birkaç Müslüman lider İİT için aktif tarafsızlığa doğru bir hareket başlatmaya çalışmaktadır. Ancak görünüşe göre, girişim Biden Yönetimi ve AB tarafından daha en başından engellenmiştir. İİT, mevcut küresel düzensizliğin ışığında *ümmet* güvenlik davasını savunmak için aciz kılındığından, ümmetin müşterek bir ses olarak bu önemli meseleyi ele almak için başka hangi seçenekleri var? Bu sunumda, İslam ve Yeni Dünya Düzeni konularını ele alan Müslüman grupları birleştirecek yeni bir küresel Forumun oluşturulması gerektiğini savunmak istiyorum. Önerilen Forumun temel üyeleri, ümmetin aydınları ve sivil toplum liderleri olacaktır. Ele alınması gereken temel konulardan biri, günümüz küresel koşulları

ışığında yeni bir *ümmet* güvenliği anlayışına duyulan ihtiyaçtır. Bir diğer temel mesele ise bir din ve bir medeniyet olarak İslam'ın yirmi birinci yüzyılda yeni bir dünya sosyal düzeni için küresel gündeme ne katabileceğidir. Şimdi, kuruluşunun neredeyse on yılını geride bırakan ASSAM, önerilen küresel Forum'un gerçekleştirilmesinde öncü bir rol oynamak için en iyi konumdadır.

Anahtar Kelimeler: Ümmet, Güvenlik, Ümmetin Güvenliği, Milli Güvenlik, Küresel Kargaşa.

ORTAÇAĞ İSLAM ŞEHİRLERİNDE ASAYİŞ SORUNLARI VE GÜVENLİĞİN SAĞLANMASINA DAİR ALINAN TEDBİRLER

Doç. Dr. Ahmet N. ÖZDAL
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih
ahozdal@gmail.com

Ortaçağ'da şehirleri tehdit eden asayiş sorunları arasında, adi hırsızlık ve gasp vakalarının yanı sıra daha organize gangster ve harami grupları, *Ayyârûn* hareketleri, özellikle kıtlık dönemlerinde artan yağma / isyan olayları, farklı sosyal gruplar (Şii-Sünni vb.) arasında yaşanan kavgalar zikredilebilir. Asayişi sağlama görevi *şurtâ* teşkilatının uhdesindedir. Teşkilatın başında, protokolde kadı, muhtesib, askeri yönetici ile birlikte en ön sırada yer alan *sâhibü'ş-şurtâ* bulunur. Teşkilat bünyesinde, kâtip, yardımcı *şurtî*ler, gece bekçileri, devriye birlikleri, köprü muhafızları, gardiyanlar, infaz memurları, istihbarat görevlileri vardır. Bu görevli birliklerden her birisi kendine has operasyon kıyafetleri ve silahlarının yanında hususi armalara, resmi kıyafetlere ve tören hançerlerine sahiptir. Yönetim üssü genellikle şehrin hükümet binalarının yer aldığı mahalde bulunan müstakil bir yapıdır. Farklı Müslüman ve Türk devletlerinde *sâhibü'ş-şurtâ* ile yaklaşık aynı görev tanımına sahip *emîr-i dâd, emîr-i hares, şahne,* subaşı gibi farklı üst-düzey yöneticilere de rastlanmaktadır. Diyarbakır, Halep gibi şehirlerde güvenliği sağlama vazifesi, *ahdâs* diye adlandırılan ve tanınmış büyük ailelerce icra edilen bir kurumca gerçekleştirilir. 14. yüzyıl Anadolu şehirlerinde bu vazife kısmen ahilerce üstlenilir. Türkiye Selçuklularında liman kentleri ve kıyı bölgelerinin güvenliği, *emîrü's-sevâhil* (sahiller komutanı) adı verilen görevli bir komutan tarafından sağlanır.

Asayişin temini *muhtesib*in de kısmi görev sahası içerisindedir. Asayiş hususunda *muhtesib*, daha çok tehlike olasılığı barındıran durumlara ön müdahalede bulunabilen süper yetkilere sahip bir amir pozisyonundadır. Anarşinin ortaya çıktığı dönemlerde bu müesseselerin ehemmiyeti daha iyi anlaşılmaktadır. İbn Kesîr, 1340 yılında Dımaşk şehrinin Sûku'r-Ricâl isimli çarşısında yanıcı-patlayıcı madde kullanarak büyük bir kundaklama girişiminde bulunan iki Hristiyan rahip ve bunlarla birlikte hareket eden 60 kişilik bir çetenin vukuatına dair ürpertici bir vaka aktarmaktadır.

Ortaçağ şehirleri genelde bir sur ile çevrilidirler ve geceleri kapatılan, gündüzleri ise nöbetçiler tarafından giriş-çıkışları kontrol edilen 3-4 giriş kapısına sahiptirler. Şehrin en uygun yerine konumlanmış olan iç kale (*kûhendîz*) dâhilinde bir askeri garnizon bulunur. Seyahat etmek, ancak resmi

makamlarca verilmiş bir mühürlü yolculuk sertifikası (*'icâza*) sayesinde mümkündür. Bu prosedürler, firarı, casusluğu, kaçakçılığı engellemeye ve aynı zamanda güvenliği sağlamaya yöneliktir. Çarşıları oluşturan uzun sokakların iki yakasında, akşamın sonunda kilitlenen demir kafesten kapılar vardır. Geceleri çarşıların emniyeti bekçi köpekleriyle devriye gezen *asas*ların sorumluluğundadır. *Asas*lar, maaşları esnaf birliğince ödenen, bir nevi yarı-resmi statülü koruma memurlarıdırlar. 10. yüzyıldan itibaren, başlıca çarşıların ve önemli yolların geceleri ışıklandırılmaya başlandığına müşahede edilir.

Anahtar Kelimeler: Ortaçağ, Şehir, Asayiş, Şurtâ Teşkilatı, Ahdâs.

SELÂHADDÎN-İ EYYÛBÎ DEVRİ'NDE (1169-1193)
MISIR'DA ASAYİŞ SİYASETİ

Dr. Abdulkadir Turan
SDAM Strateji Düşünce ve Analiz Merkezi / İstanbul
abdulkadirturan72@hotmail.com

Mısır'ı 358/969'dan beri yöneten Fâtımî yönetiminde devlet; Fâtımî hanedanı, baş vezirler, sair devlet ricali ve kökenlerine göre gruplandırılmış ordu mensupları arasında bölünmüştü. Mısır'da asayiş geleneksel ve daha çok keyfi yöntemlerle sağlanıyordu. Fâtımî hanedanı, yönetimin bölünmüşlüğünü hanedan yönetiminin devamı için bir imkân gibi değerlendiriyordu. Ülkede farklı sınıfların te'dibi ve genel asayişi için *Dâru'l-Mauna* türünde devasa zindanlardan istifade edildiği gibi Nil Nehri'ne nazır *Dâru'l-Gazel* gibi türlü eğlencelerin düzenlendiği köşklerden de üst toplumsal sınıfların tatmini için istifade ediliyordu. Baş veziri öldüren üst muhalefet lideri isyancının baş vezir ilan edildiği ülkede iç çatışmalar süreklilik kazanmıştı ve tarafların devlete hâkim olmak için dışarıyla kurdukları temaslardan dolayı ülke beka sorunu ile karşı karşıya idi. Selâhaddîn-i Eyyûbî, Mısır'a hâkim olunca (564/1169) sistemin bütünlüğünü esas alan bir asayiş siyaseti benimsedi. İslam dünyasını bölen Fâtımî hanedanının iktidarına son verirken devlet ve toplumu bütün kurum ve unsurları ile aynı hedef doğrultusunda bütünleştirme yönünde bir strateji takip etti. Bütünleşik, işlek ve duyarlı bir adalet sistemi inşa etti, çatışma hâlindeki ordu yapıların tasfiye etti, orduyu yeniden kurdu, dış düşmanla temas kadar içeride asayişi bozmaya yönelik tutumları da titizce izleyen bir istihbarat teşkilatı meydana getirdi. Sağlam bir divan nizamıyla devletin bütün işlerini kayıt altına aldı. Mali sistemi yeniden düzenleyerek ağır vergileri kaldırdı, zekât sistemini ve İslami sosyal yardımlaşmanın diğer unsurlarını işler duruma getirdi. Dâru'l-Mauna ve Dâru'l-Gazel'i aynı anda medreseye dönüştürdü. Kur'an-ı Kerim eğitimini toplumun bütün kesimlerinde yaydı. *dâru'l-hadis*ler açtı. Aynı hedefe yönelmiş, ortak bir zihnin kemali için, tasavvuf kurumlarını Şam'dan Mısır'a taşıyıp ortak bir yönetimde buluşturdu. Böylece toplumsal te'dip ve tatmini İslâmî bir nizam altında sağladı. Bununla beraber naiplerinin aldığı günlük asayiş tedbirleri, keyfi bir yönetime alışan farklı toplum unsurlarınca aleyhte mizah konusu dahi yapıldı. Ama Selâhaddîn kararlılığını sürdürerek Mısır'da Osmanlı devrine kadar uzanan bir düzen kurmayı başardı.

Sunumumuzda İslam dünyası tarihinde önemli bir yere sahip bu asayiş siyaset ve tecrübesini değerlendireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Asayiş, Selâhaddîn-i Eyyûbî, Mısır, Kuzey Afrika, İslam Dünyası.

OSMANLI DEVLETİ'NDE İÇ GÜVENLİK TEŞKİLATLANMASI VE GÜNÜMÜZE YÖNELİK ÖNERİLER

Prof. Dr. Cengiz Toraman
İnönü Üniversitesi
cengiz.toraman@inonu.edu.tr

623 yıl boyunca hükümranlığını devam ettiren, bu sürenin dört asırlık kısmında döneminin rakipsiz süper gücü olan ve en geniş zamanında 5,2 milyon km^2 alana sahip (etki alanlarıyla birlikte 24 milyon km^2) üç kıtaya yayılmış Osmanlı Devleti'ni bir arada tutabilmek, farklı din ve milletlere sahip tebaayı bir arada tutabilmek, bu arada devletin iç güvenliğini devamlı dengede ve zinde tutabilmek, güçlü ve yapısı itibariyle benzersiz bir iç güvenlik sisteminin varlığını gerektirmiştir. Genelde iç güvenlik denilince bilinen ilk kurum kolluk teşkilatı ve zaptiye müesseseleri olsa da derbentçilik, matrolosluk ve menzilkeşlik hizmetleriyle tebaanın mükellefiyet yoluyla görevlendirilmesi, kır serdarlığı gibi oldukça farklı ve benzersiz usuller de karşımıza çıkmaktadır.

Bu bağlamda, öncelikle, Osmanlı Devleti'nde iç güvenlik politikaları, iç güvenlik sisteminin işleyişi, merkez ve taşra teşkilatında yer alan kurumlar ve yetkili makamları tarihsel süreç içerisinde ele alınacaktır. Günümüz devlet yapılanmasında iç güvenlik, önemli oranda İçişleri Bakanlığı'nın koordinesinde deruhte edilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde olduğu gibi ayrı bir "İç Güvenlik Bakanlığı" bulunmamaktadır. İç güvenliği tehdit eden unsurlar Cumhuriyet döneminde de varlıklarını devam ettirmişlerdir ve son olarak "Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) veya Paralel Devlet Yapılanmasında (PDY)" örneğinde olduğu gibi, "anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs" eden iç güvenlik tehditleri de ortaya çıkabilmektedir. Dolayısıyla iç güvenlik tehdidi her zaman varlığını devam ettirebilen potansiyel bir tehdit unsuru olarak önümüzde durmaktadır. Bu realiteden hareketle çok dinli ve milletli bir tebaaya sahip devlet olarak Osmanlı Devleti'nin bu konudaki benzersiz uygulamalarının günümüz şartlarında uygulanabilirliği kapsamında iç güvenlik yapılanmasına yönelik öneriler ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, İç Güvenlik, Derbentçilik, Matrolosluk, Menzilkeşlik.

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA KURUMLARIN KURULMASI VE TÜKETİCİLERİN VE ÜRETİCİLERİN KORUNMASI: GÜNÜMÜZE BİR DERS

Shah Fahad Yousufzai
Doktorant / İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı
shahfahad303@hotmail.com

Osmanlı İmparatorluğu'nun daha fazla toprak fethederek ve ekonomik olarak ilerlemesi benzeri görülmemiş bir şeydi. Coğrafi genişleme ve aynı zamanda ekonomik ilerleme, günümüz çağında bile oldukça zor bir husustur. Bu araştırma makalesindeki odak noktamız, farklı kurumların kurulması (finansal ve dini kurum gelişimi) ve bunların tüketici için yararları ve korumaları üzerinedir. Osmanlı İmparatorluğu'nda bir dini ve finansal kurumun birleşimini göreceğiz ve günümüz dünyasında ekonomik ilerlemeyi sağlamak için bu özellikleri ve stratejileri nasıl büyük bir uyumla uygulayabileceğimizi değerlendireceğiz. Osmanlıların Ahilik önderliğindeki lonca sistemi, Para Vakfı modeli, Tımar Sistemi ve Esham Usulü vb. toplumun kalkınmasına önemli katkılar sağlamıştır. Osmanlı döneminde ekonomik kalkınma ve sosyoekonomik dengeden, güçlü kurumlar ve bunların etkin işleyişi sorumluydu. Zaman, emek, fedakarlıklar, ekonomi ve haklar açısından, modern tüketici haklarını koruma yasaları ve önlemleri insanlığa çok pahalıya mal olmuştur. Dünya, Osmanlı İmparatorluğu'nun kusursuz tüketici koruma yasalarına güvenseydi, ödenen bu bedelden kaçınılabilirdi. Batı, on dokuzuncu yüzyılda tüketici ve tedarikçi hareketleri arasında onlarca yıl süren çatışmalardan sonra tüketicilerin haklara sahip olduğunu kabul etmeye başlarken, Osmanlı vatandaşları, yedinci yüzyılda Kur'an'ın indirilmesinden bu yana İslami şeriat tarafından tanınan ve korunan tüketici haklarını halihazırda yürürlüğünde bulundurmakta idi. Bu makalede, geleneksel ve modern tüketici koruma önlemlerinin yanı sıra, Osmanlı tüketici koruma sisteminin modern tüketicinin korunmasına uygulanabilecek nitelik ve önlemlerini karşılaştırmaktayız. Çıkarılan en önemli ders, tüketiciler ve üreticiler arasında kardeşlik ruhunu aşılamanın ve aynı zamanda odağımızı bireysel faydamızı en üst seviyeye çıkartmaktan, toplumun ve gezegenin faydasını en üst seviyeye çıkartmanın önemidir. Bunu verimli bir şekilde gerçekleştirmek için Osmanlılar, bu denklemde yer alan üç taraf arasındaki iş birliğini teşvik etmiştir: tüketici, tedarikçi ve hükümet. Makalenin sonunda ise Osmanlı'nın tüketiciyi koruma düzenlemeleri ve uygulamalarından çıkarılan bir ders önerilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kurumlar, Tüketicinin Korunması, Tüketici Hakları, Kanunlar ve Yönetmelikler, Osmanlı İmparatorluğu.

“OSMANLI DÖNEMİNDE KADININ STATÜSÜ, SOSYO-EKONOMİK VE İÇ GÜVENLİK ALANLARINA KATKILARI”

Aijaz Bashir Lone
Doktorant / İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı
lone.aijaz@std.izu.edu.tr

Osmanlı İmparatorluğu, tarihin en uzun ömürlü imparatorluklarından biriydi. Öyle ki, hükmü 600 yıldan fazla sürmüştür. Osmanlı İmparatorluğu, zirvede olduğu zamanlarda, çeşitli kültürleri, dinleri ve dilleri kapsayan; Avrupa'nın, Afrika'nın ve Batı Asya'nın en dikkate değer yönetici varlığıydı. Bu zıtlıklara rağmen, 1299'dan 1922'ye kadar olan süreçte imparatorluk büyümeye devam etmiştir. Osmanlı Devleti'nin yaşamsal işleri, güvenliği, ekonomik ve sosyal faaliyetlerinin çoğu kardeşlik, insanlık ve ahlak açısından zengin İslami ilkelere dayanmaktaydı. Peki, İslami ilkelere sahip bir devlet, kadınlarını toplumdan mahrum edebilir mi, yoksa diğer siyasi sistemlerden daha mı fazla hak verecektir? 1970'li yıllara kadar Osmanlı toplumunda kadının rolü üzerine çok az araştırma bulunmaktaydı. Osmanlı İmparatorluğu'nda kadınlar genellikle haremde tasvir edilmiş ve bu çerçeve onların hayatlarını betimlemek için defalarca kullanılmıştır. Fakat gerçek çok daha farklıdır. Osmanlı kadınlarının ailelerine, toplumlarına ve devlete önemli bir sosyo-ekonomik katkı sağladıkları; güvenlik ve istihbarat faaliyetlerine katılarak devletin iç güvenliğine katkı sağladıkları Osmanlı arşivlerinden öğrenilebilmektedir. Ayrıca miras hakkına da sahiplerdi. Bazı örnekler, Anadolu'daki kadınların ticaret ve işletmecilikle uğraştığını göstermektedir. Bu örnekler, Osmanlı kadınlarının adaletten ve özgürlükten yoksun olmadığını, bu nedenle topluma ve devlete her alanda özgürce katkıda bulunabildiklerini kanıtlamaktadır. Osmanlı kadınları tarıma, hayvancılığa, ev ekonomisine ve tekstil üretimine katkılarının yanı sıra doğrudan veya dolaylı olarak iç güvenlik alanına da önemli katkılarda bulunmuşlardır.

Bu çalışma, Osmanlı kadınının sosyal, ekonomik ve iç güvenlik alanındaki önemini vurgulamaktadır. Bu çalışma, kadınların mülkiyet hakları, miras, ticaret, devlet ve bölgesel güvenlik ve istihbarata katılım haklarını güncel araştırma ve kaynaklara başvurarak incelemektedir.

Anahtar Sözcükler: Osmanlı Dönemi, Osmanlı Kadınları, Sosyo-Ekonomi, Kadının Statüsü, İç Güvenlik.

OSMANLI MAHKEMELERİ EL KİTABI MECELLE IŞIĞINDA SOYUT HAKLAR NASIL KULLANILIR VE DEVREDİLİR?

Muhammad Nazir Khan
Doktorant / İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı
Eğitmen / İstanbul Amerikan Okulu ve Koleji, İslami İlimler, İstanbul, Türkiye
khan.muhamma@std.izu.edu.tr

Mali hak, şeriat tarafından tanınan (gerçek veya tüzel) bir kişinin hak ve sorumluluklara ve işlemlere girmek için yasal kapasiteye sahip olması ayrıcalığıdır. Yeni bilimsel keşifler ve ticari fikirler ve markalar nedeniyle günümüzde mali hakların önemi hızla artmıştır. Öte yandan, insan varlığının korunması; onun hayatı, dini, zürriyeti ve aklı yanında şeriat hukukunun temel amaçlarından biridir. İslam hukuku (şeriat) dilinde "mülkiyet" terimi, herhangi bir gerçek veya tüzel kişiye ait olan, doğal veya fikri tüm mülkler ve haklar için geçerlidir. *Mecelle al-Ahkam al-Adliyyah*, Osmanlı Mahkemeleri El Kitabı, Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk yazılı hukuk ve mahkeme el kitabıdır. 1928'e kadar Turkiye ve Arnavutluk, 1932'ye kadar Lübnan, 1949'a kadar Suriye, 1953'e kadar Irak ve 1960'a kadar Kıbrıs gibi farklı devletler için yürürlükte kaldı.

Bu bildirinin amacı, *Mecelle al-Ahkam al-Adliyyah*, Osmanlı Mahkemeleri El Kitabı ışığında mali hakların kullanılması ve devredilmesi için şer'i kurallara uygun yöntemleri tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Mali Haklar, Osmanlı İmparatorluğu, *Mecelle al-Ahkam al-Adliyyah*, Fikri Mülkiyet, Marka.

TÜRKİYE, SURİYE ve IRAK ORTAK GÜVENLİK PAKTI

Doç. Dr. Hüseyin Şeyhanlıoğlu
Gaziantep Üniversitesi / Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Uzmanı
hseyhanlioglu@gmail.com

Anadolu ve Mezopotamya, coğrafi olduğu kadar tarihin her döneminde sosyal, siyasal, ekonomik ve askeri olarak birbirlerinin tamamlayıcı parçalarıdır. Osmanlı İmparatorluğu'nun 1918 yılında, yıkılmasından sonra bölgede emperyalistlerin çıkarlarına göre kurulan *Misak-ı Milli*'den ayrılmış Türkiye, Irak ve Suriye; günümüze kadar terör ortamında düşman kardeşler olarak yaşamışlardı.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra değişen dünya dengelerine göre kurulan Bağdat Paktı ile kısmen yakınlaşan ülkeler; İsrail, Irak ve Suriye'de Batı tarafından kurulan Baas rejimleriyle düşman kamplara bölünmüştür.

Özellikle 1980 yılından sonra kurulan PKK terör örgütüyle üç ülke defalarca savaşın eşiğine gelmiştir. Türkiye'nin hala süren terörle savaşı, Irak ve Suriye topraklarından yapılmaktadır.

1991 yılında başlayan ve 2003 yılında ABD'nin fiilen işgal ettiği Irak ve 2011 yılından sonra başlayan Suriye iç savaşında, PKK devasa alanlar kazanmıştır. 2003 yılından sonra kurulan PYD ve DAEŞ terör örgütleriyle üç ülkenin sınırları adeta ortadan kalkmış ve 2015 yılında hendek savaşı başlamıştır.

Bu çalışmada, bu ülkelerin teröre karşı ortak savunma gücü kurmaları ve komşu akraba ülkeler arasında mal, hizmet, sermaye ve insan ulaşımının kolaylığı için yeni bir pakt kurulması anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Terör, Güvenlik, PKK, DAEŞ, Türkiye, Irak ve Suriye.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE ULUSAL GÜVENLİK: KURUMLAR VE POLİTİKALAR

Dr. Essam Abdulshafy
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
essamashafy@gmail.com

Amerika Birleşik Devletleri çağdaş dünyanın en önemli güvenlik sistemlerinden birini oluşturmaktadır ve bu önem, II. Dünya Savaşı'ndan (1945) sonra, ABD'nin iki kutuplu bir sistemde, Sovyetler Birliği karşısında uluslararası sistemin zirvesine çıkmasıyla daha da artmış, Sovyet sisteminin çöküşüyle 1991 yılına kadar sürmüş ve ABD 1991'den beri tek kutuplu uluslararası sistemin zirvesinde yer almış, bugüne kadar uluslararası rol, etki ve nüfuzun artmasıyla sonuçlanmıştır. Ancak diğer yandan Amerika Birleşik Devletleri'ne yönelik tehditler ve güvenlik riskleri tırmanmıştır ki; bu, Amerika'nın askeri ve ekonomik gücünün en önemli simgelerini hedef alan 11 Eylül 2001 saldırılarına maruz kaldığında yaşanmıştır.

Bu olaylar, çalışmalarını başka çatılar altında yürüten birçok ilgili kurum ve dairenin birleşeceği özel bir milli güvenlik bakanlığının kurulmasına neden olmuştur. Başkan George W. Bush, Eylül saldırılarından sadece on gün sonra Beyaz Saray içinde bir departman olarak İç Güvenlik Bakanlığı'nı kurmuş ve 21 Eylül 2001'de Pensilvanya Valisi Tom Ridge o bakanlığın başında görev yapmak üzere seçilmiştir. Görev mektubunda şunları söyledi: "O, ülkemizi terörden korumak ve gelecekteki muhtemel saldırılara karşı koymak için kapsamlı bir ulusal stratejiye liderlik edecek, denetleyecek ve koordine edecektir.".

Ve Ridge, ulusu korumak için ülkenin istihbarat, savunma ve kolluk kuvvetlerinin yaklaşık 180.000 çalışanını koordine etmekle görevlendirildi.

Bush'un Beyaz Saray'da bu departmanı kurması konusu, kongrede daha geniş bir şekilde federal hükümette İç Güvenlik Bakanlığı'nın kurulmasına yönelik bir tartışmanın başlangıcı olmuştur. Bush başlangıçta böylesine önemli bir sorumluluğu bürokrasiye taşınması fikrine direnmiştir; ancak bu fikri kabul edip 2002'de imzalamış, kongre Kasım 2002'de İç Güvenlik Bakanlığı'nın kurulmasını onaylamıştır. Bush aynı ay mevzuatı yasalaştırmış ve Ridge'i ilk bakan olarak aday göstermiş, Ridge'in ataması Ocak 2003'te senato tarafından onaylanmıştır.

Bush'un İç Güvenlik Bakanlığı'nı kurmaktaki amacı, hükümetin kolluk kuvvetleri, göç ve terörle mücadele kurumlarının çoğunu tek bir çatı altında toplamaktı. Bush, 22 federal yönetimi ve ajansı İç Güvenlik Bakanlığı'na devretti. Bu adım, II. Dünya Savaşı'ndan bu yana federal hükümet sorumluluklarının en büyük reorganizasyonu olarak görülüyordu.

ABD İç Güvenlik Bakanlığı tarafından dahil edilen 22 federal kurum ve ajans şunları içeriyordu: Ulaştırma Güvenliği İdaresi, Sahil Güvenlik, Federal Acil Durum Yönetim Ajansı, Gizli Servis, Gümrük ve Sınır Koruma, Göç ve Gümrük, Vatandaşlık ve Hizmetleri, Altyapı Güvence Ofisi (Ticaret Bakanlığı), Ulusal İletişim Sistemi (FBI), Ulusal Altyapı Simülasyonu ve Analiz Merkezi Altyapısı, Enerji Güvence Ofisi (Enerji Bakanlığı), Federal Bilgisayar Olayı Müdahale Merkezi (Kamu Hizmetler İdaresi), Federal Koruma Servisi.

Ayrıca Evde Hazırlık Ofisi, Federal Kolluk Eğitim Merkezi, Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi Entegre Tehlike Bilgi Sistemi, Ulusal Evde Hazırlık Ofisi (FBI), Yerel Acil Destek Ekibi (Adalet Bakanlığı), Tıbbi Müdahale Sistemi (Sağlık Bakanlığı), Sistem Ulusal Tıbbi Afetler Dairesi (Sağlık Bakanlığı), Acil Durum Hazırlık ve Ulusal Stratejik Stok Ofisi (Sağlık Bakanlığı), Bloom Ayland Hayvan Hastalıkları Merkezi (Tarım Bakanlığı).

Anahtar Kelimeler: Amerika Birleşik Devletleri, Ulusal Güvenlik, İç Güvenlik, Kurum, Politika.

Çalışma Sorunu

Bu değerlendirmeler çerçevesinde bu çalışma, ABD (Ulusal) İç Güvenlik Bakanlığı'nın oluşumunun ve gelişiminin belirleyicilerini ve dayandığı örgütsel yapıları ele alırken, bakanlığın görevlerini yerine getirmek için dayandığı en önemli politikaları özetlemektedir.

Çalışma Bölümü

Çalışma üç temel araştırmaya ayrılmıştır:

İlk Araştırma: ABD İç Güvenlik Bakanlığı'nın Oluşumu ve Gelişiminin Belirleyicileri

İkinci Araştırma: ABD İç Güvenlik Bakanlığı Şeması

Üçüncü Araştırma: ABD İç Güvenlik Bakanlığı Politikaları

Son olarak: Sonuç

HMEYMİM HAVA ÜSSÜ:
RUSLARIN AFRİKA'YA DOĞRU GENİŞLEME ARACI

Dr. Ahmad Zaidan
İdari Yapımcı / Al-Jazeera Kanalı, Programlar Müdürlüğü, Araştırma Departmanı
zaidana@aljazeera.net

30 Aralık 2015'te Suriye'deki konsolide edilen Rus varlığı, yalnızca Rusya'nın Suriye'ye yayılması anlamına gelmiyordu. Daha ziyade, Akdeniz'e ve öncelikle hava ve deniz üssünün silah cephaneliğini ve paralı askerleri Afrika'ya taşımak ve desteklemek için bir sıçrama tahtası olarak Afrika'ya doğru yaptığı bir genişleme hamlesiydi. Bu hamle, batı ve özellikle Fransız kuvvetlerinin oradan çekilmesinden sonra hızlandı. Amerika'nın Ortadoğu bölgesinden ve daha sonra Afganistan'dan da çekilmesi, Rusya'nın bölgedeki açgözlülüğünü artırmıştır. Bu durum, batılı müttefiklerine bağımlı rejimlerin zayıflığı olarak yansıtılmıştır.

Yeni üs, özellikle Wagner grubu aracılığıyla Orta Afrika Devlet Başkanı'nın korunması açısından, Rusya'nın Afrika'daki etkisini artırmada önemli bir rol oynamıştır. Male'de, Libya'da, Sudan'da ve Mozambik'te de aynı faaliyetler gözlemlenmektedir. Bu devletlerde Ruslar faaliyetlerini meşru kılmak için İslam devleti ve el-Kaide unsurlarını kullanmışlardır.

Hmeymim Hava Üssü, Hafız Esad'ın 1971'de, iktidarı ele geçirmesinden sadece bir yıl sonra, kendisini korumak için Tartus Donanma Üssü'nü Rusya'ya tahsis etmesinden bu yana, iktidardaki Esad ailesi ile Moskova arasındaki tarihi ilişkilerin devam ettiğini göstermektedir. Neredeyse kırk yıl sonra oğlu Beşar, kendisini halkının gazabından korumak için Hmeymim Hava Üssü'nü Rusya'ya teslim ederken aynı şeyi yapmıştır. Ancak Rusya için mesele bunun çok ötesindedir. Yeni üs, geçtiğimiz dönem boyunca açığa çıkan donanma üssü için hava koruması sağlamıştır. Ek olarak bu üs, Rusların Afrika'ya ulaşma stratejisinde önemli bir rol oynamıştır.

Hmeymim, Libya'daki Bingazi ve Vatiyye hava üssüne giden Rus hava trafiğine hizmet etmede de etkili olmuştur. Ardından, Halife Hafter'in kuvvetleri üssün kontrolünü kaybetmeden önce Moskova tarafından Venezüella'ya uçak uçurmak için kullanılmıştır. Bu arada, Hafter'in yanında savaşmak için Suriyelileri toplama konusunda Rusya'nın ne seviyede müdahil olduğunu tespit etmek hala zordur. Bununla birlikte, son raporlar en azından Hmeymim'in Suriyeli askerlerin Libya'ya taşındığı bir

toplanma noktası olarak kullanıldığı tezini desteklemektedir. Bu yardım, Esad ile Hafter arasındaki ikili anlaşmanın bir parçası olsa bile, özellikle Libya'ya gönderilen savaşçıların sadece Ulusal Savunma Kuvvetleri'nden oluşan rejim yanlısı milislerini değil, aynı zamanda IŞİD mahkumlarını da içerdiğine dair raporlar göz önüne alındığında, Rusya bir simsar gibi davranıyor gibi gözükmektedir.

NATO ülkelerini caydıracak SU-57 ve diğer uçaklar gibi nükleer bombardıman uçakları ve gizli bombardıman uçaklarını kabul edip konuşlandırmasını sağlayacak kapasiteyi oluşturmak üzere üs genişletilmiştir. Özellikle Rusya'nın Esad'ı iktidarda tutmadaki başarısından sonra, askeri cephaneliklerini taşımak için geçiş durağı olarak üs daha da genişletilmiştir.

Dünyadaki askeri enstitüler, Rusya'nın Afrika'ya yaptığı askeri satışlardaki payının son zamanlarda Batı'yı geride bıraktığını; Rusya'nın payının %37,6 iken Amerika'nın payının ise sadece %16 olduğunu ortaya koymuştur. Bu tür askeri kazanımlar, yakın zamanda 54 Afrika ülkesinin Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etme kararını kınamak için oy kullanmadığı BM Genel Kurulu'ndaki oylama sırasında siyasi kazanımlarla takip edilmiştir. Sadece 16 devlet Rusya'ya karşı oy kullanırken, Batı'nın Suriye'de Rusya ile savaşmakla ilgilenmediği söylemini reddedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afrika, Rusya, Suriye, Hmeymim, Hava Üssü.

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN BÜYÜMESİ VE ORTAK DIŞ VE GÜVENLİK POLİTİKASI ÜZERİNDEKİ ETKİ VE ETKİLERİ

Arş. Analisti Av. Yazan Shobaki
Avukat / Cabinet Dem Rousseau Counseil, Rabat, Fas
yazshobaki@gmail.com

Avrupa Birliği Antlaşması (TEU), barışı korumak, küresel güvenliği artırmak, uluslararası iş birliğinin ve demokrasinin, hukukun üstünlüğünün ve temel özgürlüklere saygının artırılması ve pekiştirilmesini teşvik etmek amacıyla 1993 yılında Avrupa Birliği'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası'nı (CFSP) kurmuştur. Günümüzde, Avrupa Parlamentosu CFSP'yi denetler ve özellikle AB delegasyonlarına, AB Özel Temsilcileri'ne (EUSR'ler) ve Avrupa Dış İlişkiler Servisi'ne (EEAS) yardımcı olarak büyümesine aktif olarak katılım sağlamaktadır. CFSP'nin boyutu ve kapsamı ile AB'nin uluslararası faaliyetlerini destekleyen AB mali araçları, Avrupa Parlamentosu'nun bütçe yetkisi tarafından şekillendirilmektedir.

Bu çalışmanın ana odak noktası, paylaşılan dış ve güvenlik politikalarının Avrupa Birliği'ni (AB) nasıl etkilediği ve Avrupa Parlamentosu'nun yetkilerinin bu kararda ne ölçüde rol oynadığıdır. Bu çalışma aynı zamanda, anlaşmalar yoluyla Ortak Dış ve Güvenlik Politikası'nın gelişimine, AB Parlamentosu'nun rolü ve etkisine ve AB'nin dış ilişkileri ve küresel stratejilerinin siciline bakacaktır.

Antlaşmalar, yasal reformlar ve parlamento kararları hakkındaki materyalleri incelemek ve betimleyici analitikte ifade edilen bir vaka çalışması yaklaşımını benimsemek dahil olmak üzere çok sayıda farklı kaynağın kullanılması yoluyla; bu araştırma makalesi, son birkaç on yılda Avrupa Parlamentosu ve CFSP arasındaki hem nedenselliği hem de korelasyonu eleştirel bir şekilde ele alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Dış Politika, Güvenlik Politikası, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, AB Parlamentosu.

İÇ GÜVENLİK, YAŞAM KALİTESİ VE DEĞERLERİN KORUNMASI HUSUSUNDA AB GARANTİSİ: MÜSLÜMAN COĞRAFYASI İÇİN ÖNERİLER

Doç. Dr. Admir Mulaosmanovic
Siyasi Tarih, Uluslararası İlişkiler ve Jeopolitik
mulaosman@gmail.com

Özet: Yedi yıl içinde (2003'ün sonundan 2010'un başına kadar) Avrupa Birliği, hükümetler arası örgütün güvenliği ile ilgili iki önemli belge oluşturdu. Birincisi Avrupa dış güvenlik stratejisi iken, Şubat 2010'da Avrupa Konseyi iç güvenlik stratejisini benimseyerek tamamlamıştır. Belgenin girişinde açıklandığı üzere bir Avrupa güvenlik modeli ve üye devletler arasındaki iş birliği ve dayanışmanın geliştirilmesi yoluyla adalet, özgürlük ve güvenlik konularında ilerleme kaydetmeye devam etme konusunda kesin bir taahhüt, meselenin en kritik noktasıdır. Bahsedildiği üzere, iç güvenlik kavramı, Avrupa vatandaşlarının yaşamları, güvenliği ve esenliği üzerinde doğrudan etkisi olan büyük tehditleri ele almak için birden fazla iş kolunu bir araya getirmektedir.

Güvenlik, Avrupa toplumunda yüksek yaşam kalitesinin güvence altına alınması için kilit bir faktördür, ancak aynı zamanda Avrupa Birliği'nin temel değerleri olan özgürlük ve demokrasinin korunması anlamına gelmektedir. Bu nedenle strateji, Avrupa'nın yalnızca Avrupa kıtasındaki değil, dünya çapındaki ortak gelecek vizyonunu yansıtmaktadır. Bu yaklaşım, Müslüman devletler için karşılıklı eylem çerçevesi oluşturma çabalarında oldukça faydalı olabilir. Müslüman uluslar arasındaki temel değerlerin çözümlenmesi, yüksek düzeyde toplumsallık bilincine yol açmalıdır. Bu anlamda, Müslüman coğrafyasında karşılıklı değerlerin iç güvenlikle nasıl etkileşime girebileceğinin detaylandırılması Müslüman alimler için önemli bir görevdir. Bu makalede bu ortak değerlerden birkaçını toplumsal ve siyasi önemi açısından açıklamaya çalışacağım.

Anahtar Kelimeler: Müslüman Coğrafyası, İç Güvenlik, AB Garantisi, Hayat Kalitesi, Değerlerin Korunması.

KAMU DÜZENİ VE İÇ GÜVENLİK TEŞKİLATININ USUL VE ESASLARI: GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ ÖRNEĞİ

Şeyh Idrissa Muhammed

Kalkınma ve Yatırım Vakfı Başkanı

difoundationmw@gmail.com

Uluslararası İslam Birliği'ni oluşturabilecek mevcut tüm İslam ülkelerinde, kriminal ve siyasi şiddet yaygındır. Yetkililer, anarşi ve şiddet sorunlarının temel kökenini aramak ve insanların endişelerini dinlemek yerine; onları tutuklayıp gözaltına almakta ve bazen de elimine etmektedirler. Sonuç olarak, insanlar her zaman korku içinde ayrılmakta ve belirsizlikler nedeniyle hareketsiz kalmaktadırlar. Her ne kadar yaygın olsalar da kamusal düzensizlik ve güvensizlik, üzerlerinde tam kontrole sahip olmadıkları için mevcut İslam ülkelerinin tamamen başarısız olmasına sebep olmaktadır. Polis suistimal ve yolsuzluk sebebiyle genellikle yetersiz kalırken, hakimler az ve hapishaneler dolup taşmaktadır.

Yukarıdakilerin ışığında, ASRİKA'daki insanların aşırı şiddet korkusu olmadan topraklarında özgürce hareket etmelerine izin vermek için tam bir kamu düzenine ve reforme edilmiş bir iç güvenliğe şiddetle ihtiyaç vardır. Kamu düzensizliği Uluslararası İslam Birliği için elverişli değildir. Bu durum insanlara sürekli korku aşılayacak, devletin güvenlik kurumlarını güçlendirme çabalarını baltalayacak ve barış sürecinin başarısını tehlikeye atacaktır. Kamu düzeni olmadan, insanlar asla kamu güvenlik sistemine güven duymayacak ve ASRİKA'da olmayan diğer kuruluşlardan güvenlik arayacaklardır. Bu olduğunda, ASRİKA zayıflayacak ve sonunda düşecektir.

Dünyanın en büyük ülkelerinden biri olan Güney Afrika, kamu düzeni ve iç güvenlik için gelişmiş bir sisteme sahiptir. Bu nedenle bu tebliğ, ASRİKA'nın zayıf yönlerinden kaçınması ve Güney Afrika'nın yaşadığı güçlü yönlerini kullanması için kamu düzeni ve iç güvenlik ilke ve prosedürlerini araştırmaktadır. Hem vatandaşlara hem de yetkililere çözümler sunmaktadır. Makale, diğerlerinin yanı sıra, ASRİKA Konfederasyonu'na uygun kamu düzeni ve iç güvenlik için en iyi ilke ve prosedürleri ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Düzeni, İç Güvenlik, Esas ve Usuller, Güney Afrika, İslam Birliği.

CEZAYİR'DE YASADIŞI GÖÇ VE GÜVENLİK TEHDİTLERİ
ÜÇÜNCÜ EKSEN: KAMU GÜVENLİĞİ VE İÇ GÜVENLİK SİSTEMİ
(ŞEHİRLERDE, KIRSAL ALANLARDA, KIYI VE SINIR BÖLGELERİNDE YEREL YÖNETİM VE GÜVENLİK)

Dr. Amina Bougrouz

Echahid Hamma Lakhdar, Al Wadi, Yönetim ve İşletme Sosyolojisi

aminasociologie@gmail.com

Bir güvenlik tehdidi olarak yasadışı göç, uluslararası arenada temel ve tek aktör olarak devletle sınırlı kaldıktan sonra güvenlik kavramının gelişmesi ve genişlemesi; birey, insanlık ve toplum gibi kendisinden uzak konuları da içine alması, toplum istikrarının sağlanması için güvenlik çalışmalarında merkezi bir analiz birimi olarak bunlara odaklanılması ile çakışmıştır. Bireylerin ülkelerindeki kötü ekonomik durumdan gizli ve yasadışı bir şekilde kaçmaları sonucu bu istikrarı etkileyen ekonomik bir yük, güvenlik ve sosyal kaygı oluşturan güvenlik tehditlerinden biri de yasa dışı göçtür. Bu olgu, toplumsal çerçevesinden çıkmakta ve sonuçları nedeniyle toplumsal inşayı tehdit eden bir güvenlik sorunu haline gelmektedir. Çeşitli suçlar devletleri yormuş ve bunlarla mücadele etmek ve tüm meşru yollarla sınırlandırmak için katı politikalar belirleyerek, caydırıcı yasalar çıkararak ve sınır güvenliğini artırarak ve bu olguyu sınırlayan ve kontrol edilmesine katkıda bulunan diğer önlemleri alarak çabalarını güçlendirmeye zorlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Yasadışı Göç, Güvenlik, Güvenlik Tehditleri, Mağrip, Cezayir.

NİJER’DE GÜVENLİK: TÜRKİYE İLE İŞ BİRLİĞİ

Mansour Elh Amani

Başkan / Yurtsever Cephe FPJD IHSANI, Nijer

laouali09@gmail.com

ASRİKA ülkelerinin çoğu özellikle de Orta Doğu ve Afrika ülkeleri güvenlik sorunundan mustariptirler. Afrika'da güvenlik açısından en çok etkilenen ülkeler Sahel Kuşağı ülkeleridir. Bunların arasında ise en çok etkilenenlerden biri olarak Nijer yer almaktadır. Nijer'in coğrafi konumu, ülkeyi Kuzey Afrika ve Sahraaltı Afrika arasındaki ticaret için kritik bir nokta haline getirmektedir. Nijer 1.267.000 km^2’nin üzerinde bir alana kurulmuş bir ülkedir. Batı Afrika ülkelerinin en büyüğüdür ve kıta ölçeğinde ise (Cezayir, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Sudan, Libya ve Çad'dan sonra) 6. sıradadır. Nijer, coğrafi konumun bir dizi yapısal faktörü, Libya ile olan geçirgen sınırları ve göçmen taşımacılığı etrafında dönen bölgesel bir ekonomi nedeniyle önemli bir göçmen geçiş merkezi haline gelmiştir.

Sahel Kuşağı, bölgesel ve küresel güvenlik için giderek daha önemli hale gelen ve çeşitliliğe sahip bir bölgedir. Dahası, zayıf yönetişim, kırılgan bir tarım sektörü, demografik bir geçişin olmaması ve iş eksikliği gibi dinamikler ülkeyi terörist gruplar için “yeni bir sınır” haline getirmiştir. Gerçekten de bölgedeki gerilimleri manipüle etmeye ve kullanmaya çalışmaktadırlar.

Nijer hükümeti, güvensizliğe karşı siyasetinde savunma ve güvenlik konusunda çeşitli anlaşmalar imzalayarak Türkiye ile askeri iş birliğini geliştirmektedir.

Nijer geçen hafta sonu Türk yapımı insansız hava araçlarını teslim aldı. Altı adet Bayraktar TB2, Niamey Havalimanı’na teslim edildi. Bu, Kasım ayında imzalanan ve Nijer tarafından hafif uçak ve zırhlı araç satın alımını da sağlayan bir silah sözleşmesinin ilk partisiydi. Bu satın alım ile ülkenin hava kapasitesi bir üst seviyeye çıkmıştır. Niamey, savunma sektöründeki bu ortaklıkları çeşitlendirme fırsatlarını değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nijer, Türkiye, Güvenlik, Savunma, İş Birliği.

LİBERYA'DA YOLSUZLUĞUN KONTROL ALTINA ALINMASINDA YASAMA ORGANININ ROLÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Gör. Abdulai M. Kaba

Prince of Songkhla Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Pattani Kampüsü, Tayland

*Yazışmadan Sorumlu Yazar

dr.akaba@gmail.com

Dr. Öğr. Gör. Muhammad Roflee Waehama

Prince of Songkhla Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Pattani Kampüsü, Tayland

Alieu Mohamed Kromah

Araştırmacı, Pattani Darussalam Okulu, Pattani, Tayland

Bu çalışma, Liberya'daki yolsuzluğun kontrol altına alınmasında Liberya Yasama Organı'nın rolünü ele almayı amaçlamaktadır. Soruşturma becerilerini kullanarak, dürüstlük göstererek ve hukuki destek, belgeleme ve raporlama sağlayarak söz konusu yasama organının yolsuzlukla mücadeledeki rolünü belirlemeye odaklanmaktadır. Bu çalışmanın katılımcıları, anketler hakkında veri toplamak için gönüllü olan ve konuyla ilgili çok fazla uzmanlığa ve bilgiye sahip yerel kuruluşlardan/entelektüel forumlardan 150 kişiden oluşmaktadır ve bunlardan 15'i görüşme için seçilmiştir. Veri analizi, nitel içerik analizleriyle izahlı istatistikler ile desteklenmiştir. Elde edilen bilgiler, Liberya Yasama Organı'nın ülkenin suç ve yolsuzluk soruşturmasında hiçbir rolü olmadığını ortaya koymuştur. Araştırmaya göre Liberya Yasama Organı, kamu sektöründe suç ve yolsuzluğun azaltılmasında önemli bir rol oynamalıdır; çünkü insanları sorumlu tutmak için bir mekanizma sağlayabilir, kaynakları vekil sıfatıyla yönetenlerin, keşfedilmeden bu güveni kolayca kötüye kullanmamalarını sağlayabilir. Liberya Yasama Organı, halihazırda olduğu gibi, siyasi çıkarlardan yanadır. Bulgulara göre, Liberya Yasama Organı, cumhurbaşkanının hesap verebilirliği sağlamakla görevli hükümet görevlilerine tam özerklik vermesini sağlamalıdır. Son olarak, sayın Yasama Organı Meclisi, sorumluluklarını gereksiz müdahale olmaksızın yerine getirmekte özgür ve tamamen özerk bir topluluk olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Liberya Yasama Organı, Yasama, Kontrol Altına Alma, Yolsuzluk, Liberya.

POST KOLONYAL DÖNEM SÜRECİNDE SAHRA ALTI AFRİKA'NIN EKONOMİ POLİTİĞİ BAĞLAMINDA; TÜRKİYE'NİN AFRİKA YATIRIMLARI: "RÖNESANS BARAJI" ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Ayhan Orhan

Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat

aorhan@kocaeli.edu.tr

Erkan Oflaz

Doktorant / Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat

196225003@kocaeli.edu.tr

Türkiye Cumhuriyeti'nin Sahra Altı Afrika'da uyguladığı stratejinin, sadece Jeopolitik bakımdan değil, aynı zamanda Ekonomi politik olarak da incelenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu bakış açısından ortaya çıkabilecek ekonomik zorluklar ya da avantajların incelenmesi gerekliliği bulunmaktadır.

Afrika tarihi ve Afrika'nın siyasal yapılanması sadece jeopolitik bir bakış açısına sahip değildir. Sömürge döneminde hammadde ve insan kaynağı olarak görülen Afrika kıtası "Avrupa Uyumu" ve diğer hakimiyet teorileri bakımından da yabancı etkiye maruz kalmıştır. Klemens von Metternich tarafından ortaya atılan sistemde Afrika'nın rolü, çağdaş dünyada yükselen yeni güçler tarafından yeniden ele alınmaktadır. Bu bağlamda kuşkusuz Türkiye'nin ortaya koyduğu "Afrika'nın sorunlarına Afrikalı çözümler" tezi sadece bir bakış açısı değil tarihi, ekonomik ve sosyolojik bir önerme olarak da görülebilir. Bu çalışmada Türkiye' nin Sahra Altı Afrika'ya yönelik güncel politikaları Rönesans barajı örneğinde ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Afrika jeopolitiği, Afrika ekonomi politiği, Afrika Yatırımları, Türk Dış Politikası

İSLAM KAVRAMLARI, SİYASİLEŞMESİ VE SONUÇ OLARAK ORTA ASYA'DAKİ İSTİKRARSIZLIKLAR

Prof. Dr. Ilhomjon I. Bekmirzaev
Uluslararası Profesör / İslam Akademisi, Taşkent, Özbekistan
Misafir Akademisyen / Oxford İslam Araştırmaları Merkezi
ilhomorient@gmail.com

Beş Orta Asya ülkesi (Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan), her iki İslam Devleti'ne (İD) bağlı gruplara katılmak için yurt dışına seyahat eden vatandaşlarının devam eden terör tehdidiyle karşı karşıya. 2019'da İD, kendi kendini radikalleştiren bireyler ve çeşitli evde yetiştirilen uyuyan hücreler de dahil olmak üzere destekçilerine ve sempatizanlarına bölgede ve ötesinde saldırılar düzenlemeye devam etti. Bu arada, İD bağlantılı Orta Asya grupları Suriye ve Afganistan'da aktif olmaya devam ediyor ve propaganda taktiklerini çeşitlendirerek çevrimiçi varlıklarını güçlendirdiler. Ülkelerin, evlerine dönmek isteyen ve gözaltına alınan veya ölen İD savaşçılarının eşleri ve çocukları ile nasıl başa çıkacağı konusu da dahil olmak üzere sayısız zorlukla boğuştuğu Suriye çatışma bölgesinde, Orta Asya devletleri proaktif olarak bir dizi vatandaşlarının büyük ölçekli geri dönüş süreçlerini başlatmıştır. İslamcı ağlar yurt içinde kısıtlı bir varlığa sahipken, bölge, Orta Doğu alanına yabancı olan savaşçıların önemli bir katkısına sahiptir. Tahminler, son on yılda Suriye ve Irak'taki cihatçı gruplara katılmak için 2.000-5.000 arasında Orta Asyalının göç ettiğini ve bunların çoğunluğunun Kırgız, Tacik ve Özbek uyruklu olduğunu göstermektedir. Birçoğu o zamandan beri savaşta öldürüldü, bazıları başka çatışma bölgelerine taşındı veya kendi ülkelerine döndü. Örneğin, Kırgızistan'daki yetkililer, Mayıs 2021'de güneybatı Batken bölgesindeki sınırından ülkeye girmeye çalışan iki Kırgız vatandaşını tutuklamıştır. Her ikisinin de Suriye'deki silahlı çatışmalara katıldığı bildirilmiştir. Devlet sınır muhafızları da tutuklamalar sırasında ellerinde Kalaşnikof mermileri buldular. Irak-Suriye ve Afganistan çatışma sahnelerindeki istikrarsızlıklar, İslam Devleti ve El Kaide bağlantılı grupların yararlanabileceği koşulları sağlamaya devam ediyor. Orta Asya militanlığı İslam Devleti, El Kaide ve Taliban'ın gündemlerine paralel olarak gelişmeye devam edecektir. Bu bağlamda, Orta Asya militan gruplarının yakın gelecekte faaliyetlerini ana çatışma bölgelerinden kendi ülkelerine kaydırmaları pek olası değildir. Suriye'deki El Kaide bağlantılı Orta Asya grupları, propaganda çalışmalarında defalarca destekçilerini ve sempatizanlarını çatışma bölgesine seyahat etmeye ve oradaki militan faaliyetler için para toplamaya çağırdılar. Bu faaliyetlerin daha küçük çapta olsa da devam

etmesi muhtemeldir. Ayrıca, Türkiye, Suriye ve Rusya'nın uyguladığı ezici siyasi ve askeri baskı altında HTŞ'nin cihatçı ittifakının çözülmesi gerçekleşirse; bazı katı gruplar da El Kaide'nin küresel bayrağı altında yeniden bir araya gelebilir ve Suriye çatışma bölgesinin ötesine saldırılar başlatabilir. Ayrıca bu gelişmeler, Suriye ve çevresindeki bölgelerde daha geniş bir yabancı terörist savaşçı hareketini tetikleyebilir.

Anahtar Sözcükler: Orta Asya Ülkeleri, Terör Tehdidi, İslam Devleti (İD), Cihatçı İttifak, El Kaide, Taliban, Yabancı Terörist Savaşçılar.

ÇİN İÇ YÖNETİM VE İÇ GÜVENLİK ÇERÇEVESİ ÇİN'İN GENİŞ DIŞ POLİTİKASI İÇERİSİNDEKİ KÜRESEL EKONOMİK DİPLOMASİ UYGULAMASINDA NEDEN ÖNEMLİ BİR YER TUTMAKTADIR?

Dr. Öğr. Gör. Sidra Tarık Jamil
Yönetim ve Teknoloji Üniversitesi, Medya ve İletişim Çalışmaları Okulu / Lahor, Pakistan
İletişim Uzmanı, Medeniyet Diyaloğu Merkezi
İslam Dünyası Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (ICESCO) / Rabat, Fas
sidra.jamil@umt.edu.pk

Çin siyasi liderliği için, ekonomik diplomasiye odaklanmak, dünyanın geri kalanıyla küresel angajman stratejisinin temel taşıdır. Ekonomik diplomasinin odağının büyük bir kısmı dış boyuta yönlendirildiği için, Çin'in uluslararası ilişkileri hakkındaki akademik söylemde iç alan ya görmezden geliniyor ya da en aza indirgeniyor. Yönetişim ve güvenlik gibi yerel faktörler, sürekli değişen kültür ve iletişim merceği de dahil olmak üzere, Çin'in ekonomik ilerleme eğilimi hakkında ikna edici açıklamalar sağlayabileceğinden, bu talihsiz bir durumdur.

Bu nedenle, bu araştırma makalesi, yönetişim ve güvenlik açısından Çin Devlet Başkanı Xi Jinping liderliğindeki ülkenin ekonomik diplomasinin dış odağının yerel izahatlarına odaklanacaktır. Çin hükümeti ve halkı arasındaki siyasi güvene dayanan sosyal sözleşme de incelenecek ve böylece Çin'in dünyanın geri kalanıyla ekonomik angajmanı üzerindeki yerel kültürlerarası iletişimin etkisine odaklanılacaktır. Çin'in iyi bir uluslararası vatandaş rolü oynadığının algılandığı COVID faktörü de ele alınacaktır.

Bu makale, Çin'in dış politikasındaki ekonomik diplomasi uygulamasının, iç alanı dahil etmeden, kavramsallaştırmasından uygulamaya kadar tam olarak anlaşılamayacağını ortaya koyacaktır. Ekonomik diplomasiyi hem iç hem uluslararası konularla ilgili bir mesele olarak ele almak, onun yerel bir eğilimle küresel yönelimi için çok önemli bir belirleyici aktördür. Sayısız birincil ve ikincil kaynağın kullanılması ve keşifsel araştırma yönteminin benimsenmesi yoluyla bu makale, Çin'in geniş kapsamlı küresel ekonomik diplomasisi üzerine mevcut literatüre faydalı bir katkı yapmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çin, İç Yönetişim, İç Güvenlik, Küresel Ekonomik Diplomasi, Kapsamlı Dış Politika.

HİNDİSTAN'DAKİ ASAYİŞ VE İÇ GÜVENLİK ORGANİZASYONUNUN USUL VE ESASLARI: KEŞMİR ÖRNEĞİ

Dr. Ghulam Nabi Fai
Dünya Keşmir Farkındalık Forumu Genel Sekreteri
Dünya Barış ve Adalet Forumu Başkanı
gnfai2003@yahoo.com

ASSAM İslam Birliği Kongresi'nin, insan haklarından yararlanmanın temel koşulu olarak yıllardır kabul gören asayiş ve kamu güvenliği ile ilgili önemli konuları ele almasından dolayı minnettarız. Dünyanın birçok yerinde yapılması gereken ilk şey, derin yapısal sorunlar nedeniyle değil, devletler tarafından teşvik edilen veya göz yumulan şiddet nedeniyle reddedilen yaşam haklarını teşvik etmek ve korumaktır.

Asayiş ve iç güvenlik, sivil yönetimlerin vazgeçilmez koşullarıdır ve bu nedenle bir ülkenin uluslararası anlamda güç kazanmasına yol açar. Ancak polis ve güvenlik güçleri, vatandaşlarının güvenliği için kamu politikası yürütürken, uluslararası kabul görmüş sınırları ve normları ihlal eden öldürücü güç kullanamazlar.

Uluslararası Af Örgütü bunu en iyi şu sözlerle tanımlamıştır: “Hepimizin şiddet ve terörizme karşı korunmaya ihtiyacı var, ancak hiçbir hükümet ulusal güvenlik adına insanların insan haklarını feda etmemelidir. Uluslararası Af Örgütü, insan haklarını ihlal eden ulusal güvenlik politikalarının ortaya çıkarılmasına ve sona erdirilmesine yardımcı olmaktadır.”

Barış ve güvenliğin, medeni ve siyasi haklara saygının ve ekonomik, sosyal ve kültürel hakların geliştirilmesinin temel koşulunu belirlediği varsayılmaktadır. Kargaşaların, sıkıntıların, cinayetlerin, katliamların olduğu bir ortamda, insan hakları kavramının varlığı gülünç bir duruma dönüşmektedir. Bunların yanı sıra, dünyanın birçok yerinde gerçekleşen silahlı çatışmalardan kaynaklanan insan hakları ihlallerinin temel nedenlerini ele almalıyız.

Güney Asya bölgesi, öncelikle iç güvenlik, asayiş ve emniyet için koşulları oluşturulmadan, insan haklarına saygının nasıl sağlanamayacağına dair yadsınamaz kanıtlar ortaya koymaktadır. Cemmu ve Keşmir halkına, BM Güvenlik Konseyi tarafından, geleceklerine baskı ve yıldırma olmaksızın karar verme haklarını kullanma sözü verildi.

Barış, güvenlik, gerçek demokrasi ve insan haklarına riayet konusundaki endişelerden değilse de, tamamen ekonomik bir perspektiften bile, Güney Asya'da normal şartlara dönülmesi, dünyanın tek süper gücü olan Amerika Birleşik Devletleri için politik bir amaç olmayı hak etmektedir. Keşmir anlaşmazlığı çatışmanın temel nedenidir, ötekileştirilmesi dünya güçlerinin uzun vadeli çıkarlarına pek hizmet etmemektedir.

Başkan Bill Clinton ve ulusal güvenlik danışmanlarına göre, tüm bu unsurlar Keşmir'i dünya üzerindeki en tehlikeli yer haline getirmiştir. Hindistan ve Pakistan arasında nükleer füze yağmurunu tetikleyebilecek ve tüm insanlığı tehdit eden bir nükleer kışa yol açabilecek olan durumun ta kendisi Keşmir'dir.

Ticaret ve ticari anlaşmalar önemlidir ancak Amerikan istisnacılığının her zaman iddia ettiği yüksek ahlaki zemin pahasına değildir. Ahlaki değerler ve insan hakları, uygar olarak adlandırılmanın bile özünü oluşturmaktadır.

Hindistan bütün bu gerçekleri halı altına süpüremez. Gerçek çok acı bir şekilde ortadadır. Dünya güçlerinin insanlara gerçekten ne istediklerini sormasının vakti gelmedi mi sizce de? Belki de bu durum, tarafları farklılıklarının merkezinde yer alan hususlarla yani halkın çektikleri özlemlerini gerçekten ele almaya zorlayacaktır.

Keşmir'e küresel anlamda gerçekleşecek dahiliyet süreci, yalnızca Keşmir'de dökülen kan ve acıyı sona erdirmekle kalmayacak, aynı zamanda bölgesel çatışmaları, ulusal gerilimleri ve Hindistan ile Pakistan arasında gerçekleşmesi muhtemel nükleer savaş riskini de ortadan kaldırarak uluslararası güvenlik, barış ve istikrar üzerinde doğrudan olumlu bir etkiye sahip olacaktır. Keşmir ihtilafını daha fazla uzamadan, barışçıl bir şekilde çözmek herkesin çıkarına olacaktır. Kosova ve Bosna'daki korkunç manzaraların yerini Keşmir'de gerçekleşmesi muhtemel daha da büyük bir felakete bırakmasını istemiyoruz.

Uluslararası toplumu, Birleşmiş Milletler himayesinde Cemmu ve Keşmir halkının tanınmasını ve kendi kaderini tayin etme hakkının kullanılması konusunda anlaşmaya varmaları için Hindistan makamlarına baskı yapmaya davet ediyoruz. Sadece bu bile bölgede barış, asayiş ve emniyeti sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Keşmir, Hindistan, İç Güvenlik, Asayiş, Usul, Esas.

KEŞMİR'İN HİNDUİZE GÜVENLİKLEŞTİRMESİ: İŞGALİ SAĞLAMLAŞTIRMAK

Arş. Gör. Riyaz Ul-Khaliq
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam ve Küresel İlişkiler Merkezi (CIGA)
lookriyaz@gmail.com

BM tarafından belirlenen tartışmalı Cammu ve Keşmir bölgesi, Müslüman çoğunluklu bir bölgedir, ancak neredeyse tüm resmi makamların ve bürokrasinin Hindu olduğu Hindu ağırlıklı bir ülke tarafından yönetilmektedir. Hindistan'ın Yasadışı bir şekilde işgal ettiği Jammu ve Keşmir'de (bundan böyle IIoJK olarak anılacaktır) konuşlandırılan bir milyon Hintli kuvvetinin çoğu Hindu'dur. Tutulan yerel resmi mekanizma ve politik mevkiler, Hindular tarafından işgal edilmiştir.

Bölge, 1980'lerin sonlarında, Keşmirliler, Hindistan yönetimine karşı silah topladıklarında silahlı bir çatışmaya tanık oldu ve Keşmirlilere karşı yürütülen topyekûn savaşın kurbanları çoğunlukla Müslümanlardı. Yerel polis teşkilatı büyük ölçüde, doğrudan Hindistan tarafından atanan gayrimüslim memurlar tarafından yönetilmektedir. Keşmirliler Hindistan işgalini sona erdirmek için savaşırken, kendi kaderini tayin hakkı için sesini yükselten herkes hapse atıldığından, saldırıya uğradığından, yaralandığından ve öldürüldüğünden, yerel güvenlik mekanizmasına güven yok ya da yok denecek kadar azdır. Kayıtlar, Hindistan kuvvetlerinin ve Hindistan polisinin cinayetler ve yargı dışı eylemler gibi olaylara karıştığı durumlarda çok yetersiz hesap verebilirlik olduğunu gösteriyor.

Böyle bir senaryo bize IIoJK'nın iç güvenliği hakkında ne söylüyor? IIoJK'da kendi kaderini tayin hakkı için devam eden mücadeleyi nasıl etkiler?

Bu makale, Hindistan tarafından dayatılan iç güvenliğin IIoJK'da nasıl çalıştığını ortaya koyacaktır.

Ayrıca, bu makale aynı zamanda zayıf bir Pakistan'ın IIoJK'daki iç güvenlik üzerindeki etkilerini ve Pakistan'ın pozisyonunun IIoJK'da Hindistan'ın aşırılıklarına karşı caydırıcılık işlevi görüp görmediğini tartışacaktır. Keşmir, Çin, Pakistan ve Hindistan da dahil olmak üzere nükleer silahlı güçlerle sınırlanmıştır ve bu da BM tarafından belirlenen tartışmalı bölgeyi nükleer parlama noktası haline getirmektedir. 2019'dan bu yana yaşanan son olaylar, yanlış hesaplanmış sınır ötesi olayların bölgeyi nasıl savaşın eşiğine getirdiğini de gösterdi.

Asya-Pasifik'teki yeni güvenlik paradigması, IIoJK'da kendi kaderini tayin hakkı mücadelesini nasıl etkileyecek ve Pakistan, BM kararlarını uygulamak için gereken uluslararası desteği toplayabilecek mi? Bu senaryoda, Keşmirliler ve BM belgelerinde plebisit olarak adlandırılan kendi kaderini tayin hakkına ulaşmak için yeniden strateji oluşturmak için ana müttefiki ve paydaşının büyük oyun politikalarına yenik düştüğü bu zorluklarla nasıl başa çıkacaktır?

Sözlü olarak sunulan bu makale, kuşatılmış Keşmirliler arasında büyüyen yeni düşüncenin bağlamını ve sonuçlarını tartışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Keşmir, Pakistan, Hindistan, İşgal, Güvenlikleştirme.

SULU TAHKİMİ MESELESİ: UZUN ZAMANDIR KAYBETMİŞ OLAN BİR EGEMENİN SAÇMA İDDİALARI

Dr. Mohd Hazmi Mohd Rusli

hazmirusli@usim.edu.my

22 Ocak 1878 tarihinde Sulu Sultanı ile iki İngiliz ajanı Alfred Dent ve Baron von Overbeck arasında bir anlaşma imzalandı ve anlaşmaya göre Sultan'a yılda 5.000 Malezya doları tutarında imtiyaz parası ödenmesi karşılığında Kuzey Borneo'yu İngilizlere bırakmıştır. Banggi Adası'ndan Sibuku Körfezi'ne yakın adaların da devredilmesiyle ödeme yıllık 5.300 dolara çıkarıldı. Sabah, II. Dünya Savaşı sırasında kısa bir süre Japon egemenliği altına girdi ve daha sonra 1945'te Japonların teslim olması üzerine İngiliz yönetimine geri döndü. Sabah, 1963'te Malezya bünyesinde bağımsızlığını kazanana kadar bir İngiliz kraliyet kolonisi olarak kalmıştır. Federasyonun bir parçası olarak Malezya, Sabah'ı geliştirmek adına milyarlarca Malezya Ringgiti yatırım yaparak bu bölgeyi yönetmek için çalışan bir hükümet kurmuştur. Terkedilen Sulu Sultanlığı'nın varisleri, aslında Sabah'ın egemen hükümdarları olduklarını göstermek adına fazla bir şey yapmamışlardır. Bu makale, Malezya'nın Sabah üzerindeki egemenliğini uluslararası hukuk ve devlet egemenliği kapsamında kullanması nedeniyle Sulu Sultanlığı'nın mirasçılarına tazminat ödemesini talep eden 'Sulu devlet tahkimi' ile ilgili son konuyu ele almaktadır. Terkedilmiş Sulu Sultanlığı'nın mirasçıları, Sabah'ın hala "kendi topraklarının bir parçası" olduğu konusunda kararlılıklarını sürdürmektedir. Bu makale, Sabah'ın küresel olarak Malezya'nın bir parçası olarak tanındığı ve Malezya'nın hiçbir şekilde uzun süredir kaybetmiş olan bir egemenin soyundan gelenlerin iddialarını dikkate almak zorunda olmadığı sonucuna varmaktadır. Birleşmiş Milletler'in tam üyesi olarak Malezya bağımsız bir egemen devlettir ve Sabah üzerindeki egemenliğine saygı gösterilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sabah, Devlet Egemenliği, Uluslararası Hukuk, Toprak Bütünlüğü, Malezya Federasyonu.

ORTAK BİR ULUSLARARASI İSLAMI KAMU DÜZENİ VE İÇ GÜVENLİK MİMARİSİNE DOĞRU: USUL VE ESASLARIN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Hikmatullah Babu Sahib
Sultan Azlan Shah Üniversitesi / Malezya
hikmatullah.sahib@gmail.com

Kamu düzeni ve iç güvenlik, bir devletin topraklarının uluslararası yönetimini de içeren herhangi bir medeni kuralın *olmazsa olmazıdır*. Kendi sömürgeci üstatlarından bağımsızlıklarını güvence altına alan Müslüman ülkeler, esas olarak bu sömürgecilerin kamu düzenlerini yönetmede belirledikleri kurallara uymuşlardır. Sömürge güçlerine bağımlılıklarının bir sonucu olarak, birçoğu bir zamanlar yerel nüfusu bastırmak ve ezmek için kullanılan politika ve prosedürleri farkında olmadan sürdürdüler. Bununla birlikte, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin ortaya çıkmasıyla birlikte, bu sömürgeci güçlerin çoğu, nüfusu kontrol etmek için kendi acımasız yasalarında reform yaparken, eski sömürgeleri ise bu prosedürleri bugüne kadar sadakatle korumaya devam etmişlerdir. Bu durum, dinlerinin benimsediği insan hakları ahlakı ve değerleri ile sömürgelerinden miras aldıkları değerlerle çatışmaya neden olmuştur. Bu makale, herhangi bir bölgede kanun ve düzenin korunması için en kritik olan sorumluluk üçlüsüyle (polislik, adaletin idaresi ve ceza sistemlerinin kurulması) ilgili olarak uluslararası angajmanı incelemektedir. Hem çoğunluk hem de azınlık konumunda bulunan Müslümanlar, kanun ve düzeni sağlama bahanesiyle genellikle acımasız muameleye maruz kalmaktadır. Çoğu zaman din, bu tür bir baskıyı haklı çıkarmak için suistimal edilmiştir. Dolayısıyla bu makale, adalet yönetiminde dinin değerlerini dikkate alan ortak bir uluslararası kamu düzenine ve iç güvenliğe sahip olmanın zorluklarını değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam’da Adalet, Adliye Mahkemesi, Uluslararası Adalet Divanı, Hüküm, İslami Uluslararası Adalet Divanı, Hüküm, ASRİKA.

İSLÂM BİRLİĞİ İÇİN ORTAK ASAYİŞ VE GÜVENLİK USUL VE ESASLARININ TESPİTİ

Arş. Şeyh Abubakar Compaore

Burkina Faso Ordusu ve Ulusal Silahlı Kuvvetlerinin İslam Dini Ruhani Lideri

Burkina Faso İnsani Gelişme Vakfı Başkanı

comp_boukary@yahoo.fr

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd Allah'a mahsustur ki, âyetinde kesin olarak şöyle buyurur: (Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.) (Bakara Suresi- 190), daha sonra Allahtan insanlara selam ve selametle gönderilen rahmet ve hidayet peygamberi Muhammed'e salat ve selam olsun. Emma-ba'd.

Hiç şüphe yok ki iş birliği yaşamın gerekliliklerinden biridir. İnsan doğası gereği medeni olduğundan, başkalarıyla iş birliği yapmadan yalnız yaşayamaz ve duyusal ve ahlaki ihtiyaçlarını karşılayamaz; dolayısıyla bu iş birliği Bireye ve topluma ekonomik, güvenlik ve savunma gibi pek çok fayda sağlamaktadır; din ve dünyanın amaçlarına ancak diğer bireylerle iş birliği yaparak ulaşabilen Genel olarak insanları ve özel olarak Müslümanları, çevreleyen zorluklar ve tehlikelerin karşısında durur.

Birlik, çeşitli güvenlik istikrarsızlıkları karşısında kullanılabilecek en büyük silah olduğundan, iş birliği, bireyleri bir araya getirdiği ve kalplerdeki kinleri ortadan kaldırdığı için güvenliğin en büyük kaynağıdır. Bir kişinin tek başına yapması zor olan büyük işleri başarmasına da yardımcı olur; bu da onu güçlü hissettirir, çaresiz olmadığını ve içinde bulunduğu topluma yük olmadığını hissettirir.

O halde iş birliği ortak güvenliği gerçekleştirmek içindir. Sağlam birliğe dayalı her başarının özü ve temel unsurudur. Bireyi ve toplumu mutlu eden, tüm çabasını ve gücünü ortaya koymaya motive eden, enerjisini yenileyen ve canlandıran, bencillikten ve kendini sevmekten kurtaran şeydir. Ayrıca İş birliği, diğerleriyle ağırlığı ve yükü paylaşmayı, yeni beceriler edinme ve onunla çalışan diğerlerinin deneyimlerinden yararlanma fırsatını paylaşmayı içerdiğinden, her alanda ulusların birliğinin kaynağıdır. Birey, başkalarıyla iş birliği yaptığında sevilir, özellikle din ve dünya, barış ve birlik hizmeti söz konusu olduğunda, Allah'ın rızasını ve sevgisini elde eder. Yüce Allah şöyle buyurdu: (İyilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere

yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir) (maide suresi-2).

Elimizde bulunan bu kısa araştırma, güvenlik, barış ve merhametin bütün dünyaya yayılmasında ortak iş birliği açısından İslam birliğini gerçekleştirecek olan güvenlikle ilgili müspet ve verimli iş birliklerinden (İslâm Birliği için Ortak Asayiş ve Güvenlik Usul ve Esaslarının Tespiti) adı altında bahsetmektedir.

Ve diyorum ki; Dünya ülkelerinin çoğunu kontrol eden ve yeteneklerini ve zenginliklerini en büyük ölçüde kullanan diğer güçlü uluslar, gücünün sebepleri nelerdir diye sorarsa birisi? Cevap, gücünün nedenlerinden biri; hükümetleri arasında ciddi iş birliği, gücünün nedenlerinden birinin Batı ülkeleri arasındaki birleşik ekip çalışması sistemi olmasıdır. Batı'nın gücünün nedenlerinden birinin üniter ve kurumsal çalışma olduğu, Güçlü olmasının sebeplerinden biri zamanı yönetmesi, kendini başkalarından önce organize etmesi, lidere saygı duyması ve referans kararlarını almasıdır.

Tüm bu medeniyet değerleri ve ekonomik ve savunma gücünü elde ettikleri bu stratejiler; Hiç şüphe yok ki bu, hakiki İslam dinimizin temel ilkelerinden biridir. Hem birey hem toplum hem savunma hem de ekonomik düzeyde dinimizin ve dünyanın yararına bu uzun yolculukta yatan büyük zorluklara rağmen bunu almamızı gerekir.

Çünkü İslam ümmetinin düşmanları, dinimizin güçlü bir ulus olarak kalmamız için bizi iş birliğine ve birleşmeye teşvik ettiğini anladıklarında, İslam mirasından radikal bir şekilde yararlandıktan sonra İslam mirasına karşı savaşmak için işbirlikçi stratejilerini ortaya koydular ve (böl ve yönet) politikasına bağlı kaldılar. Bu kural ve benzeriyle topluluğumuzu böldüler, bütünlüğümüzü dağıttılar ve bizi zayıflatmak, zenginliğimizi yağmalamak, ekonomik ve yapısal gücümüzü tüketmek ve bunlara erişimi olan zihinleri kasten yerinden etmek için aramızda savaşlar oluşturdular ve dolayısıyla acı bir bölünmeye ve utanç verici bir zayıflığa girdik.

Muhakkak ki Cenab-ı Hak, bizi başımıza gelecek olan bu kader hakkında uyarmış, birlik ve beraberliği, kardeşliği, iş birliğini ve imana sabırla bağlılığı emretmiştir ki, zaferi bize gelsin, Yüce Allah şöyle buyurmuştur: (Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın.) (Al-i imran suresi -103)

Bunun üzerine Cenab-ı Hak başka bir yerde şöyle buyurmuştur: (Allah'a ve Resûl'üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.) (Enfal suresi- 46)

Bu açıdan baktığımızda aşağıdakilere ihtiyacımız var:

Birincisi; Kalpleri, söz birliğini ve ciddi iş birliğini birleştirmemize yardımcı olacak uygun bir zemin bulmak.

İkincisi: Referansı, hedefi, iradeyi ve arzu edilen hedeflere götüren araçları birleştirmek.

Bu, ancak uygulanabilir teklifler, tartışılabilir görüşler ve eyleme geçirilebilir kararlar yoluyla başarılabilir veya elde edilebilir.

Bu öneri ve görüşler arasında (örneğin bunlarla sınırlı olmamak üzere) şunlar yer almaktadır:

Birincisi; Barış kültürünü yaymak ve milletin şimdiki ve gelecek neslinin ruhlarına yerleştirmek önceliği, zira düşmanın, Müslümanları ortak savunma sanayii yapmaktan alıkoymak için önlerine koyduğu engellerin çoğu, Müslümanları Müslümanların şerrinden, onların teröründen ve kan sevgisinden korkutmaktır.

Bu ana engeli ortadan kaldırmak için, barış yöntemine bağlı kalarak onu yaymak ve ümmetin gençlerine buna (barışa) mecbur kılmak ve başkalarına saldırmaktan sakınmaktır ki bununla alakalı Cenab-ı Hakk şöyle buyuruyor: "Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez." (Bakara, 190 ayet), Allah-u Teala Enfal Suresi'nde şöyle buyurur: "Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de ona yanaş ve Allah'a tevekkül et. Çünkü O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir." (61 ayet).

Bu kavramların Müslümanların kalplerinde yeniden yerleşmesi gerekir, çünkü o zaman Müslümanlar, düşmanın kısıtlamaları olmaksızın ve düşmanın engellemesi için gerekçeler bulmadan kapsamlı, birleşik, ortak savunmalar üretmek için uygun bir zemin bulabilirler.

İkincisi: İslam'ın ideal değerlerini yaymak ve düşmanların birlik ve büyük güçlerine rağmen sanıldığından daha zayıf olduklarını vurgulamak. Ne yaparlarsa yapsınlar İslam bayrağı altında birleştiklerinde Müslümanlardan daha güçlü olamayacaklar. Onların buluşması ve birleşmesi dünyevî, reformist ve tamamen maddi olduğu için, her an menfaatler çatıştığında çabucak dağılır, çünkü bu görünüşte bir kuvvettir ve içinde gizli bir zaaf vardır. Yüce Allah buyuruyor ki; **(Onlar müstahkem kaleler içinde veya duvarlar arkasında olmadan sizinle toplu hâlde savaşmazlar. Kendi aralarındaki çekişmeleri şiddetlidir. Sen onları toplu sanırsın. Hâlbuki kalpleri darmadağınıktır. Bu, onların akılları ermez bir topluluk olmalarındandır.)** (Haşr- 14 ayet)

Güçleri kalıcı ve devamlı olmayan bir güçtür ve birlikleri kaçınılmaz olarak kaybolacaktır ki yüce Mevla bununla ilgili şöyle buyuruyor (... **Biz hıristiyanız" diyenlerden de sağlam söz almıştık. Ama onlar da akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttular. Bu sebeple, biz de aralarına kıyamet gününe kadar sürecek düşmanlık ve kini salıverdik. Allah, ne yapmakta olduklarını onlara bildirecek!)** (Maide- 14 ayet)

Üçüncüsü: İslami savunma sanayii birimine katılmak isteyen ülke gençleri bu akımın erken yaşta eğitimi için bağımsız ve yüksek teknolojili savunma sanayi merkezlerinin kurulması.

Dördüncüsü: İnsan kaynaklarını özel bir dikkatle geliştirmenin, eğitmenin ve vasıflandırmanın yollarını bulma önceliği. Silahlı kuvvetlerde görev yapan nitelikli askeri ve sivil personelin, iş birliği yapılan üye

ülkelerdeki hareketini kolaylaştırmak için gerekli tüm önlemleri almak ve sağlıklı ve güvenli tamamlama sağlayan ortak bir istihbarat çalışma ortamı oluşturmak.

Ancak zorlukların büyük ve göz korkutucu olduğuna inanıyoruz.

Meydan okumak büyük ve zordur; çünkü düşman, sistemli bir fikri istila ile bu ayetleri apaçık delillerle Müslümanlara sadece dinletmeyi başarmıştır ve bu sahih hadisler artık uygulanması imkânsız birer efsaneymiş gibi dillerde dolaşmasını sağlamıştır. Birlik çağrısı yapan İslami metinlerin artık Müslümanlar için İslam arenasında imkansızın sözlüklerine kazındığını söylersem abartmış olmam. Çünkü bugünkü durumlarının gerçeği bunu doğruluyor ya da gösteriyor.

Nasıl olmasın! Bugün İslam dünyasındaki ekonomik enerjilerin, insani ve savunma zenginliklerinin çoğunun, nadir görülenler dışında, ulusun parçalanan vücudunun geri kalanını parçalamak için kullanıldığını görüyoruz.

Şu anda önemine rağmen, savunma alanındaki iş birliği dahil olmak üzere, herhangi bir alanda İslami iş birliği ve birlik çağrısı yapanı pek bulamazsınız. Mübarek Osmanlı İslam birliğinin kurulduğu bu topraklarda bu genç kongre (ASSAM) sorumluları hariç. Bu kongrenin hedeflerinin önce Yüce Allah'ın lütfuyla aydınlanacağını, ardından da Cenab-ı Allah'tan güvenlik ve istikrarı artırmasını istediğimiz bu ülke halkının samimiyetiyle aydınlanacağını umuyoruz. İşte bu, ümmetin mensuplarının ve ülkelerinin çoğunun hak dinimizin barış, merhamet, kuvvet ve birlik öğretileri olan öğretilerinden uzaklaşması nedeniyle içinde bulunduğu o kasvetli karanlıktan hepimizi çıkaracak olan nurdur ve tüm insanlığın kurtuluşudur.

Ey Müslümanlar, zorluklar çok, çeşitli ve çetindir. Bunları aşmak için aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli çözümler uygulanmalıdır:

1. Kur'an ve Sünnet'e dönmek, Kur'an ve Sünnet'in Müslümanlar için meşruiyetini kabul etmek, Müslüman liderlere bağlılık ve onlara nasihat etmek ve onlara isyan etmemek. Yüce Allahın şöyle buyuruyor; (Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e itaat edin ve sizden olan ulu'l-emre (idarecilere) de. Herhangi bir hususta anlaşmazlığa düştüğünüz takdirde, Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Resulüne arz edin. (20) Bu, daha iyidir, sonuç bakımından da daha güzeldir.) (Nisa- 59 ayet).
2. Özellikle savunma faaliyetlerinde; sanayi, tanıtım, ticaret, hazırlık ve saha uygulaması alanlarında ciddi ve samimi iş birliği, Yüce Allah'ın şu sözleri altında toplanmak; (İyilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir.) (Maide- 2 ayet).
3. Müslümanların toprakları üzerinde, Müslümanların elleriyle ve paralarıyla yürütülen iç savaşlarını, manevi, maddi, manevi ve değer kaybı olması hasebiyle, tamamen

uzaklaştırılması ve nihai olarak ortadan kaldırılması. (Allah'a ve Resûl'üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir) (enfal- 46 ayet).

Allah her yolu muvaffak eylesin.

Anahtar Kelimeler: İslam, İslam Birliği, Asayiş, Güvenlik, Usul.

İSLAM BİRLİĞİ İÇİN İŞBİRLİĞİ VE GÜVENLİK: BİR ÖZET

Arş. Muhammad Munir
Pakistan Devlet Bankası Eski Genel Müdürü
munir9511@outlook.com

İslam, genellikle İnanç Çağı olarak adlandırılan 7. yüzyılda ortaya çıkmış ve uygulanmıştır. Bu vahiy, başarılı ve etkili bir yaşam sürmek için farklı zamanlarda ve bölgelerde farklı peygamberler aracılığıyla insanlığa verilen İlahi mesajı tamamlamıştır. Mantıken bu durum peygamberlik kurumuna da kesinlik kazandırmış ve böylece Hz. Muhammed'i (asm) tüm insanlık için son ve nihai peygamber ve rahmet olarak ilan etmiştir. İnanç Çağı'nda nazil olmasına rağmen, İslam'ın gelecek zamana uyumlu kalması için kendi aklı ve mantığı vardır. Bu, her zaman uyumluluğun bir yönü, farklı renk, bölge ve ırklardan insanları ortak inancın gücü üzerinde bir araya getiren çeşitliliğinde ve birliğinde yatmaktadır. İslam medeniyetinin bu çeşitliliği ve birliği, tek bir Müslüman kardeşliği kavramını vermekte, Müslüman halk ve ülkeler arasında emniyet ve güvenlikleri için işbirliği ve ortak çalışmanın yollarını açmaktadır.

21. yüzyıl şüphesiz tüm meselelerin akıl ve mantıkla tartışıldığı ve karara bağlandığı Akıl Çağı'dır. Bu, Müslüman toplumların, 7. yüzyılda Medine'nin kendi devletinde Muhammed (asv) tarafından uygulanan İslam'ın teori ve pratiğine gömülü akıl ve mantığı keşfetmelerini gerektirir. Bu uygulama büyük ölçüde hukukun üstünlüğüne dayalı İyi Yönetişim Modeli ve Ortak sağlayan Ekonomik Model'den oluşuyordu. İslami mirasın koruyucusu olmalarına rağmen, Müslümanlar esas olarak bu iki modelden habersizdir. Allah'ın izniyle 2020 yılında Pakistan'da yayınlanan "7. Yüzyıl Medine Ekonomisi: İnsanlığın İlk Ekonomik Sistemi" adlı kitabımda bu iki modeli detaylı bir şekilde anlatmıştım. 21. yüzyılın insanlığı umutsuzca hayatlarına mutluluk ve refah getirebilecek bir ideoloji arayışındadır çünkü hem Komünizm hem de Kapitalizm bunu başaramamıştır. Yukarıda bahsedilen iki modelin akıl ve mantıkla farkındalığının yaratılması ve teşvik edilmesi, İslam ideolojisine entelektüel bir üstünlük sağlayacak ve Batı'nın akıl temelli insanlarını bunu dinlemeye ve anlamaya motive edecektir. Bu aynı zamanda Müslüman yöneticileri siyasi ve ekonomik sistemlerini geliştirmeye de zorlayacaktır. Bu kampanya, İslam dünyasında birlik ve beraberlik duygusu/tutkusu yaratılmasına vesile olacaktır.

Şu anda stratejik açıdan önemli coğrafi konumlarda bulunan, çeşitli doğal kaynaklarla dolu ve nüfusu 1,6 milyardan fazla olan 57 Müslüman ülke bulunmaktadır. Ancak Müslüman ülkeler dağınık durumda ve Avrupa Birliği (AB) veya BRICS gibi diğer ekonomik bloklara benzer, sosyal ve ekonomik entegrasyonları için herhangi bir pakt/antlaşmaları yoktur. Müslüman ülkelerin, aralarındaki karşılıklı

ticaret veya İslam dünyasında eğitimi teşvik etmenin diğer yolları ve araçları veya yoksulluğun azaltılması gibi ekonomik işbirliği stratejileri tasarlama konusundaki ekonomik potansiyelleri hakkında en yeni/geçerli bir belge yoktur. Bu amaçla, İİT'nin halihazırda mevcut olan platformu, görev tanımına yeni boyutlar eklenerek etkinleştirilebilir. İkinci seçenek ise İİT'ye tamamlayıcı bir kurum olarak İslam Ekonomik Birliği'nin (IEU) kurulmasıdır. Bu, farklı Müslüman ülkeler arasında hüküm süren siyasi farklılıklar nedeniyle zor bir görevdir. Ancak Müslümanların önümüzdeki dönemde önemli bir yer işgal etmesinin tek yolu budur. Bu aşamalı bir şekilde başarılabilir. İlk olarak, İslami ideoloji için entelektüel bir rekabet avantajı elde etmek için İslam'ın Yönetişim ve Ekonomik modellerinin geçerliliğini ve etkinliğini kanıtlamalı, ardından Müslüman dünyasının ekonomik potansiyelini değerlendirmek için araştırmalar yapmalıyız. Bu tür belgelerin ve işbirliği stratejilerinin yayınlanması, Müslüman kardeşliğinin güvenlik ve emniyet için işbirliğine giden bir duyarlılık yaratabilir.

Anahtar Kelimeler: İslam Birliği, İslam Ekonomik Birliği, Güvenlik, İşbirliği, İİT.

İSLAM ÜLKELERİ ADINA ASAYİŞ VE İÇ GÜVENLİK İÇİN ORTAK BİRİMİNİN KURULMASININ ÖNEMİ VE GEREKLİLİĞİ

Muhammet Taş
Araştırmacı, Veteriner Hekim
muhammet.s.tas@gmail.com

Osmanlı imparatorluğundan sonra baktığımızda dağılan İslam ülkelerinin yaşadıkları sorunlar terör, ekonomik ve toplumsal ayrıştırmalar ile sınırlı kalmamakla beraber genel itibariyle bu sorunlar Müslüman ülkeler için problemler meydana getirmektedir ve günümüzde dünyada gerçekleşen çatışmaların büyük bir bölümü İslam ülkelerinde yaşanmaktadır. Dünya nüfusunun beşte birinden fazlasını oluşturan ve bir buçuk milyardan fazla nüfusu ile kendi arasındaki birliği Osmanlı imparatorluğu döneminden sonra tekrar kuramaması ve İslam ülkelerinin başına gelen terör ve toplumsal ayrıştırmalara karşı savunmada eksiklikler meydana getirmektedir. Günümüzde bunun çözümlerinden birisi de bu konuda İslam ülkelerini kapsayan ve hatta dünyayı kapsayacak olan İslam ülkeleri arasında ortak bir asayiş ve iç güvenlik teşkilatın kurulması önem arz etmektedir. Günümüze baktığımızda ABD, Rusya, Çin ve batılı emperyalist devletler başta olmak üzere İslam ülkelerine egemen olmak ve buralardaki nüfuz alanını artırmak için çeşitli çabaları, terörist eylemlerin oluşmasına ve iç karışıklıkların artmasına genel itibariyle orta doğuda bölgesel çatışmaların ortaya çıkması için gerekli koşulların oluşmasına katkı sağlamaktadır. İslam ülkelerinde Din üzerinden toplumsal ayrıştırmaların ve terörizm faaliyetlerini sona erdirmek için İslam ülkeleri arasında asayiş birimlerinin faktörlere bağlı olarak yaşanan hızlı değişimler ve bu değişimlere gecikmeden zamanında cevap verebilecek ortak birimin kurulması önem arz etmektedir ve bu birimin kurulması İslam ülkeleri adına aynı veya benzer faaliyetlere karşı tekrar aynı hatalara düşmeden çözümlenebilmesi ve bertaraf edilmesinde yararlı olabilir. Ortak asayiş ve iç güvenlik biriminin İslam dünyasındaki örnekleri yine baktığımızda İslam ülkelerinin kadim tarihlerinde karşımıza çıkacaktır.

“Allah’a ve Resulü’ne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.” (Enfal,8/46)

Ayette belirtildiği üzere İslam ülkeleri arasında yeni iç güvenlik ve asayiş biriminin kurulması İslam ülkelerinin tekrar değerlerine, birliğine dönmesi ve sabırlı olması ile mümkün olabilir

Anahtar Kelimeler: İslam Ülkeleri, Ortak Asayiş Birimi, Osmanlı Dönemi, Ortadoğu.

İSLAM BİRLİĞİ İÇ GÜVENLİK TESİSİNDE YENİ GÜVENLİK ALANLARI

Asım Öztürk
Doktorant / İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler
iletisim@asimozturk.com

Hibrit savaşın birçok alana yayıldığı günümüz dünyasında devletlerin iç güvenliklerini sağlamaları güvenlik açığı oluşturan alanları kapsamlı bir tespit ve güvenlik alanlarını merkezi olarak yönetim kabiliyetlerine bağlıdır. Teknolojinin getirdiği yenilikler ve yeni alanlar ile güvenlik açıkları genişlemiş, güvenlik mefhumu sadece sınır ve askeri güvenliği kapsayan geleneksel anlayıştan hibrit alanların oluştuğu yeni bir anlayışa evrilmiştir. Bununla birlikte bu güvenlik açıklarına yönelik yeni teknolojiler de gelişmeye devam etmektedir. Dış güvenlikte kara, hava, deniz gibi alanlara siber ve uzay alanları eklemlenmesi ile yeni saldırı ve savunma alanları ortaya çıkarken; bu alanların iç güvenliğe yansımaları gelişen teknoloji ile birlikte güvenlik mefhumunu daha da kompleks bir hale dönüştürmüştür.

Müslüman devletler arasında kurulacak bir birlik şüphesiz iç güvenlik alanında iş birliğini ve bu minvalde müşterek bir organizasyon alt yapısını gerektirecektir. Bu anlamda iç güvenliğin geleneksel güvenlik yaklaşımları ile sağlanmasının mümkün olmadığı ortadadır. Bu açıdan iç güvenlik tesisinde müşterek organizasyonel alt yapının sağlanmasına ek olarak yeni teknolojilerin koordine kullanımı ve paylaşımı da önemli hale gelecektir. Zira bir devlette var olan güvenlik açığı ve zafiyeti diğer devletlerin de güvenliğini olumsuz anlamda etkileyecektir. Bu bildiride Müslüman devletler arasında kurulacak bir birliğin iç güvenliğinin tesisinde mevcut ve potansiyel yeni güven alanları tartışılacak, gelişen yeni güvenlik alanları çerçevesinde Müslüman devletlerin müşterek iç güvenliğinin tesisine yönelik organizasyonel alt yapısının nasıl sağlanabileceği üzerine bir model ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Birliği, İç Güvenlik, Yeni Güvenlik Alanları, Saldırı, Savunma.

BİR MÜSLÜMAN DEVLETTE (VEYA İSLAM KONFEDERASYONUNDA) İÇ GÜVENLİK VE KAMU DÜZENİ KAVRAMI VE İLKELERİ

Em. Tümg. Dr. Shahid Hashmat
Orta Doğu ve Afrika Danışmanlık Merkezi (CAMEA) / Afganistan
İslamabad Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (ISSI) / Pakistan
drshahidhashmat@gmail.com

Ulusal Güvenlik, bir düşmana karşı savunma ve devletin egemenliğinin ve bağımsızlığının korunması anlamına gelir. Dış saldırganlığı caydırma ve bertaraf etme işlevi devletin silahlı kuvvetlerine verilirken, polis ve diğer kolluk kuvvetleri, kamu düzeninin korunması da dahil olmak üzere iç güvenlikle ilgilenir.

Bir Müslüman Devlette (veya İslam Konfederasyonunda) İç Güvenlik ve Kamu Düzeni Kavramı ve İlkeleri'ne odaklanmak istiyorum. Bu kavram ve uygulamalar, çeşitli faktörler nedeniyle bir Müslüman Devletten diğerine önemli ölçüde farklılık göstermektedir. Bununla birlikte, iki ortak mezhep vardır. Birincisi, Müslüman ülkelerin çoğunda sömürgecilik sonrası keyfi bölünmelerin yaratılmasıdır. İkincisi, adalet ve kamu refahına dayalı demokratik sistemin evrim eksikliğidir.

İslami bir Devlet kavramı ve ilkelerinden ilham alırken ve İç Güvenlik ve Kamu Düzeni alanındaki çağdaş en iyi uygulamaları akılda tutarken, aşağıdaki ilkelere dikkat edilmesi gerekir: devlet sorumluluğu; vatandaşların eşitliği; herkes için adalet; kural hukuku; devlet tarafından tacizin olmaması, sömürünün olmaması, devlet tarafından korkutma veya zorlamanın olmaması.

Normal şartlar altında, iç güvenlik ve kamu düzeni polisin veya benzeri diğer kurumların alanıdır. Aşağıdaki eylemler iç barışın ve uyumlu kamu düzeninin sağlanmasına yardımcı olabilir: polis ve kolluk kuvvetlerinin proaktif müdahalesi; Bir olaydan sonra suçluların hızlı bir şekilde tutuklanması; tanığın tam olarak korunması; hızlı soruşturma; cezai istihbarat gözetimi ve izleme; etkili isyan kontrolü; yasaları ihlal edenleri tutuklamak için kapasite geliştirme; kritik altyapının ve devlet varlıklarının korunması; ve iddialı sınır kontrolü.

Tüm devletler, adil yargılanma için İslami ilkelere ve uluslararası standartlara uyulmasını sağlamalıdır. Tutuklanan hiç kimse işkenceye veya haksız muameleye maruz bırakılmamalıdır. Devletler bazı

bireysel hakları yalnızca kısa bir süre için sınırlayabilir veya kısıtlayabilir. Bununla birlikte, tüm bu kısıtlamalara bu kısıtlamanın mümkün olduğunca erken kaldırılması ve polis ve kolluk kuvvetleri tarafından temel yasaların ihlal edilmemesi garantileri ile rehberlik etmelidir.

Hesap verebilirlik ve orantılılık ilkelerinin uygulanması son derece önemlidir. Devletler, 'Ombudsman' kurumu aracılığıyla etkili izleme ve gözetim sağlamalıdır. İslam, tüm toplumlara her zaman rehberlik eden dinamik bir dindir. Bireylerin hak ve ayrıcalıkları ile devletin yurttaşlarına karşı yükümlülükleri arasında çok ince bir denge kurmayı öğretir. Temel ilke, insanların devlette fitne (huzursuzluk) yaratmaması ve devletin gücünü kötüye kullanmamasıdır. İslam'ın bu konuda öğrettiği bazı temel ilkeler ve yönergeler şunlardır: a) "Yeryüzünde 'Fitne' yapmayın" (Kur'an-ı Kerim, 2:11); b) "Allah'a itaat edin, Resûlü'ne ve aranızda otorite ile görevlendirilenlere itaat edin" (4:59; c) "Zulüm öldürmekten daha kötüdür" (2:191; d) "Kim bir kimseyi öldürürse (ülkede fitne yaydığı için), bütün halkı (insanlığı) öldürmüş gibi olur" (5:32); ve "İnsanlara adaletle hükmedin, yargılayın" (38:26).

Birçok Müslüman ülkede, yaygın güvensizlik yaygındır. Bu nedenle, Müslüman devletlerin tüm bu tehditlerle başa çıkmak için İslami öğretilere ve normlara dayanan ortak stratejiler geliştirmeleri gerekmektedir. Ayrıca devletlerinin güvenliğini ve tüm Müslüman devletlerin kolektif güvenliğini güçlendirmek için birbirleriyle işbirliği yapmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Milli Güvenlik, Kamu Düzeni, Müslüman Devlet, Müslüman Ülke, İslam Konfederasyonu.

ASRİKA İSLAM ÜLKELERİ BİRLİĞİ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI'NIN, YETKİ VE SORUMLULUKLARI (ŞEHİR, KIRSAL, KIYI VE HUDUT BÖLGELERİNDE YEREL YÖNETİM VE GÜVENLİK): ASRİKA KONFEDERASYONU YEREL YÖNETİMİ

Dr. Ahmed Aoudjeli Abdel Wahid
Nun Merkezi
abouamar1976@gmail.com

Yerel yönetim sistemi uzun zamandır bilinmektedir, ancak modern ulusal devletinin kurulmasından sonraya kadar yasal biçimini ve resmi karakterini almamıştır, modern devletin vatandaşlarına yönelik yüklerinin artırması, bu yüklerin bir kısmının yerel birimlere devredilmesini veya yetkilendirmesi kaçınılmaz hale getirmiştir.

Yerel yönetimin yakın zamana kadar akademik çalışmaları bulunmadı. On dokuzuncu yüzyılın sonunda, kamu hukukçuları ve politikacılar tarafından bu bilim alanına ilgi başlamış. Yerel yönetim çalışmaları, kamu hukuku çalışmalarının bir dalı olarak bağımsız bir bilim haline gelmekte ve yerel yönetim, sistemlerini aşiret oluşumları, bölgesel yönetimler, imparatorluklar, feodal sistemler ve nihayet modern devlet sistemi aşamaları içinde ele almaktaydı.

Hindistan, Miladi takvim başlangıcından önce bir dizi köyü temsil eden yerel konseyler sistemini tanıttı. Antik Yunanistan ülkelerinde, kendi kendine yeten bağımsız bir siyasi birim, bir dizi köyden, köylerde bir dizi kabileden oluşan bir şehir devleti sistemi vardı ve kabileleri insan toplumunun dayandığı temel birimdi ve böyle bir sistem, kendi kendine yeterlilik ve Özerk Yönetimi elde ederse ideal kabul edilir. Bölgesel Hükümetler, daha sonra bazı küçük yerel oluşumların federasyonları kurulduğunda kabileye rakip olarak ortaya çıktılar, köyü ve şehri alan ve nüfus bakımından geride bırakan bölgesel oluşumlar üzerindeki etkilerini uygulayarak merkezi monarşi şeklini aldılar.

Sonra aristokratların yönetimi geldi ve sonra halkın yönetimi geldi. Bölgesel yönetimler imparatorluklar oluşturacak şekilde genişledi ve böylece merkezileşme ile ademi merkeziyetçilik arasındaki yakınlık ve içe içe olması devam etti. Bununla birlikte, imparatorlukların başlangıcı, coğrafi alan üzerindeki otoritelerini genişletmek için aşırı derecede merkezileşmeyi beraberinde getirdi ve kültürel ve manevi nüfuslarının homojenliği, bölünmeye karşı birlik faktörlerinin egemenliğine yol açtı. Eski ve orta

imparatorlukların çeşitli halklara, bölgelere ve ırklara açılmasıyla birlikte, yerel yönetim fikri bir kez daha imparatorluklara karşı yeniden yükseldi ve feodal sistemin, şehirlerin ve küçük bölgelerin zayıflığıyla imparatorluğa alternatif yeni sistemleri geldi.

Ulusal devletin yeni biçimi, İngiliz ve Fransız devletleri ile ortaya çıktı ve eski imparatorlukların ve onun yıkıntıları üzerine kurulan feodal emirlikleri imparatorlukların mirasçısı olarak çağdaş dünyada hızla yayıldı, Âdem-i merkeziyetçilik, 1789 Fransız Devrimi ile idari felsefi bir düşünce olarak ortaya çıktı, Daha sonra Avrupa'ya ve Arap dünyası da dahil olmak üzere dünyanın geri kalanına yayıldı.

Fransız eyalet valilerinin sadakatini güvence altına almak için, merkezi hükümet onların yerine kendisine bağlılığı olan merkezi görevliler getirdi, daha sonra merkezileşmenin şiddetini hafifletmek için yönetimde ademi merkeziyetçilik ilkesi ortaya çıkmıştır.
Bu nedenle federal sistem, küçük küçük kuruluşlardan oluşan büyük bir devletin kökenidir.

Yasal bir olgu olarak yerel yönetim sistemine gelince, on dokuzuncu yüzyıldan daha eskiye dayanmamaktadır, İngiltere'de 1835'ten önce vatandaşların katıldığı şehirlerdeki yerel meclisler yoktu, belki de bu alanda çıkarılan ilk mevzuat 1832'deki Reform yasasıydı, ardından yerel yönetimi düzenleyen mevzuatın ortaya çıkması izledi. Fransa'da ise 1833'e kadar yerel meclisler kurulmamıştı ve bu meclislere 1884'e kadar idari karar verme hakkı verilmemişti.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetim, ASRİKA, Şehir Güvenliği, Kırsal Güvenliği, Kıyı Güvenliği, Hudut Güvenliği.

İÇİNDEKİLER

İSLÂM BİRLİĞİ'NİN SAĞLANMASI YOLUNDA ORTAK ASAYİŞ VE GÜVENLİK İÇİN MÜŞTEREK İSTİHBARAT MODELİ

Arş. Ümit Bağatur
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
umit_bagatur@hotmail.com

Müslümanlar dünya üzerinde geniş bir coğrafi alana yayılmakla beraber demografik olarak yekunda önemli bir oranı teşkil etmektedir. En önemli coğrafyalarda kilit mahiyetinde duran inanmış bu insanların aynı yönde birleşmeleri onlara daima maddi ve manevi güç vermiştir. Müslümanlar, Osmanlı Devleti'nin yıkılışının ardından günümüze dek gelen yüz yıllık zaman diliminde başsız ve birliksiz kalmalarının acısını topraklarına adım atanların yaşattıklarından görmüştür. Müslümanlar içerisinde devlet kurabilen her topluluğun kendi bölgesinde sorunlarıyla tek başına boğuşmak zorunda kalmaları vahim sonuçlar doğurmuştur. Makalenin amacı İslam birliğinin sağlanması yolunda ortak asayiş ve güvenlik için müşterek istihbarat modelinin Türkiye özelinde ele almaya çalışmaktır. Türkiye özelinde ele alınmasının ana sebebi bu yöntemin uygulanabilirliği noktasında başarılı bir şekilde ortaya konarak devam ettirilmesidir. Makalede Müslüman devletlerin kendi içlerinde güvenle ve hızla kullanabilecekleri müşterek istihbarat modelinin stratejik gerekliliğinin saptanması hedeflenmektedir. Makalenin ana kaynakları arasında ulusal ve uluslararası arası kurumlardan yapılan resmî açıklamalar, yan kurum-kuruluşların izahatları ve kamuoyuna sunulan bilgilendirmeler yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Birliği, Müslümanlar, İstihbarat, Güvenlik, Asayiş.

ZORLUKLAR VE UMUTLAR ARASINDA HİLAFET

Dr. Ahmed Mawlana
Araştırmacı & Yazar
ahmed.mawlana@yahoo.com

Peygamber döneminden ve Râşidîn Halifeliği'nden başlayarak Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanan 14 asır boyunca İslam milleti tek bir siyasi şemsiye altında yaşamıştır, Daha sonra 1924'te Hilafet'in kaldırılması ve ulus devletlerin kurulmasıyla birlikte İslam ümmeti, her birinin bir hükümdarı, bayrağı, milli marşı, ordusu, polisi, hükümeti, müesseseleri, kurumları ve eğitim müfredatı haline geldi ve bu da ümmetin bileşenleri arasındaki bölünmeyi derinleştirdi, Birçok İslam ülkesi, bazıları Washington ile, diğerleri Moskova ile ittifak kuran karşıt ittifakların yörüngesine girdi, Irak-İran Savaşı (1980-1988) ve Irak'ın 1990'da Kuveyt'i işgali gibi birbirleri arasına savaşların yanı sıra Suriye, Libya ve Yemen'deki yabancı ülkelerin desteğiyle iç savaşlar patlak verdi, Bu, Müslüman dünyasını daha da zayıflattı ve birkaç milyon ölüme ve on milyonlarca göçmen ve mülteciye neden oldu.

Avrupa deneyiminden alıntı yapmak mümkün mü?

Bazı İslami sesler, Avrupa Birliği'nin deneyimlerinden yararlanarak konfederal oluşumların kurulması yoluyla halifeliğin geri gelmesinin çağrısında bulunuyor, İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz sosyolog David Mitrani 1943'te “Çalışan Barış Sistemi” adlı bir çalışmasında, Avrupa ülkeleri arasındaki çatışmanın asıl sebebi milliyetçilik olduğu fikrini ortaya atmış ve Ekonomik yönlerde entegrasyonu sağlamadaki başarının daha sonra diğer yönlerde daha fazla entegrasyona yol açacağı gerçeğine dayanarak adım adım adım bir stratejiyle bölgesel bir barış düzeninin kurulmasına katkıda bulunacak Avrupa ülkeleri arasında entegrasyonun tesisi için çağrıda bulundu, Bu fikirden etkilenen Fransız Jean Monet, Avrupa'nın Avrupa Devletlerinin ortak çıkarlarını birleştiren ve anlaşmazlıkları uluslarüstü kurumlar aracılığıyla barışçıl bir şekilde çözen ve devletlerin bu yeni kurumlardaki egemenliklerini kolektif olarak paylaşabilmeleri için ulusötesi bir varlık inşa etmesi gerektiğini savunandu, Daha sonra 1950'de Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nun (ECSC) kurulmasına ilişkin Schumann Deklarasyonu yayınlandı ve daha sonra çeşitli biçimlere dönüşerek 1992'de Maastricht Antlaşması'nın ardından Avrupa Birliği'nin kurulmasına yol açtı.

Ancak bugün İslam dünyasında benzer bir deneyim çağrısının karşı karşıya olduğu sorun, Birçok İslam ülkesi, yöneticilerin iktidardaki koltuklarını koruma çabaları ışığında diğer uluslararası ve bölgesel güçlerin yörüngesinde döner ve bu ülkeler, diğer İslam ülkeleriyle bütünleşmek için ciddi adımlar atmalarına izin veren gerçek bir siyasi bağımsızlığa sahip değildir, İslam dünyasının birçok ülkesini yöneten diktatörlükler ve otoriter rejimler de kendi halklarının çıkarlarına aykırıdır ve hükümet koltuklarını elinde tutmaları karşılığında yabancı ülkelerin çıkarlarını ve İslami halkların zenginliklerinin sistematik olarak yağmalanmasını garanti eder.

Bu nedenle, entegrasyona yönelik atılacak her ciddi adım, uygulamada başarılı olmak için, halkları nezdinde gerçek meşruiyet kazanan ve somut siyasi bağımsızlığa sahip rejimler tarafından yönetilen İslam ülkelerine yönelik olmalıdır, O zaman ekonomik entegrasyon, ortak savunma sanayileri inşa etmek ve gümrük engellerini kademeli olarak kaldırmak mümkündür, Bunun yanı sıra Bu, diğer ülkelerin halklarını rejimlerine ciddi reformlar yapmaları için baskı yapmaya itecek bir modeli temsil edecek ve yeni oluşan İslami blokları yakalamak için Yasal mevzuatın ve benzer yakınsak eğitim müfredatının benimsenmesini sağlamak Bu olmadan, Arap Devletleri Ligi'nin Arap ülkeleri arasında birlik, entegrasyon ve hatta ciddi bir koordinasyon sağlayamaması gibi, hilafetin yeniden inşası için yapılan çağrılar yerine getirilmeyecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam, İslam Birliği, İslam Dünyası, İslam Ülkeleri, Hilafet.

GEÇİŞ DÖNEMLERİNDE ÜLKELERİN GÜVENLİĞİ

Sahar Zaki Kabel
Araştırmacı, Kahire Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İletişim ve Elektronik
zayedtech@gmail.com

Şüphesiz ülkelerin içinden geçtiği zor zamanlar vardır. Bu krizleri yönetemezse, kaybolmaya veya işgale maruz kalır. Tarih boyunca yükselen ve sonra yok olan imparatorluklar gördük. Çünkü geçiş dönemlerini, krizleri ve ülke içinde pusuya yatmış düşmanları aşamadı.

Hayat bu, bir gün kazanırsın, bir gün kaybedersin. Ve istikrar, özellikle uzun bir süre devam ederse ve hareket ve yaratıcılık takip etmezse bir tür ölüme benzer. Krizleri aşan daha sonra uzun dönemler boyunca istikrarlı olan ülkeler durağan, hareketsiz veya beceriksiz durumda olurlar. Çünkü krizler aslında yaratıcılığı ve yeniliği açığa çıkartır. Popüler bir deyim vardır: Zorunluluk icatların anasıdır. İnsan kendisini ve ailesini rüzgârdan, yağmurdan, yırtıcı hayvanlardan ve depremlerden koruma ihtiyacı olmasaydı, tüm bu tehlikelere karşı koyan akıllı binalar inşa edemezdi.

Aynı şekilde ülkeler de insanın maruz kaldığı şeylere maruz kalmaktadır. Komşu ülkelerden saldırı altında veya ülkeyi kontrol etmek veya işgal etmek için dış güçler tarafından desteklenen iç saldırılara maruz kalabilir. Modern çağda olayların ve savaşların nasıl yapıldığını bulduk. Devletin etkinliğini ve geri kalan ülkeler üzerindeki kontrolünü yeniden kazanması için. Bunun en açık örneği Amerika'dır.

Bu araştırmamızda, ülkeleri adeta perişan eden, ancak iyi yönetimleri ve liderlerinin kararlılığı ile kendilerini ölüm, saldırganlık veya işgalden koruyabildikleri bazı geçiş dönemlerinden bahsedeceğiz. Başlangıç ise Müslümanların Resûl-i Ekrem Muhammed'in salla Allahu aleyhi ve sellemin önderliğinde kurdukları Medine devleti olacaktır. Nasıl kurdu ve bu devleti koruyan temelleri nasıl attı?

Zorlu bir geçiş döneminden geçen ve güçlü bir devlet kurabilen ardından Abbasi halifeliği devletinin başkenti Bağdat'ı deviren Tatarları ortadan kaldırabilen Memluk devletine de değineceğiz.

Modern çağda ve birinci ve ikinci dünya savaşlarında olanlar ve Amerika dünyayı yöneten bir süper güç olması, bu ülkenin yıldızı yirmi birinci yüzyılda da devam edecek mi, yoksa dünya güçlülerin üzerinde güreştiği tek bir blok haline geldikten sonra kendilerini uluslararası meydanında gösteren diğer ülkelerin yükselişini mi göreceğiz?

Anahtar Kelimeler: Devletlerin Güvenliği, Geçiş Dönemleri, Medine'nin Devleti, Amerika.

DÜNYA KENTLERİNDE ORTAK ASAYİŞ VE GÜVENLİĞİN SAĞLANMASINDA TEKNOLOJİ TEMELLİ ENTEGRE ÇÖZÜMLER

Prof. Dr. Yakup Bulut
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
yakupbulut@hotmail.com

Dr. Arş. Gör. M. Miraç Arslan
Gaziantep Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
miracaslan_23@hotmail.com

Güvenlik, tarih boyunca gerek kentlerin gerek ülkelerin gerekse de insan yaşamının önemli bir ihtiyacını oluştura gelmiştir. İçinde bulunduğumuz dönemin konjonktürü göz önünde bulundurulduğunda bir ülkenin kendi güvenliğin sağlanması sadece kendi sınırları içerisinin güvenli oluşuna bağlı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple dünyada asayiş ve güvenliğin ortak olarak sağlanması büyük önem taşımaktadır. İşte bu noktada İslam ülkeleri başta olmak üzere ortak asayiş ve güvenlik tespitlerinin yapılarak stratejilerin belirlenmesi ve bunun da teknoloji temelli bir yöntemle gerçekleştirilmesi çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin günümüzde insan yaşamında, kent yönetiminde ve sınır güvenliği gibi birçok alanda üretmiş olduğu çözümler, ortak asayişin ve güvenliğin sağlanmasında teknolojiyi bir yöntem olarak belirlemektedir. İslam ülkeleri özelinde kurulacak ortak bir asayiş ve güvenlik sisteminin, bu sisteme entegre olan ülkelerle birlikte güvenlik sürecini yönetebilmeleri ve sürdürülebilirliğini sağlayabilmeleri noktasında dikkat gösterilmesi gereken bir öneriyi oluşturmaktadır. Bu bağlamda betimleyici bir yöntemle ele alınan bu çalışma İslam ülkeleri başta olmak üzere Dünya kentlerinden ortak asayişin ve güvenliğin sağlanmasında teknoloji temelli çözümlerin kullanılabileceğini, bu çözümleri kullanan ülkelerin yer aldığı entegre bir sistem ile de üretilen çözümlerin sürdürülebilirlik ve etkinlik kazanacağını savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, Asayiş, Teknoloji, Entegre Sistemler, Sürdürülebilirlik.

GÜVENLİK SOSYOLOJİSİ, ANLAMI VE UNSURLARI

Ramazan Ali Mahmoodi
Doktorant / Selçuk Üniversitesi, Sosyoloji
mahmoodiramazan@gmail.com

Güvenlik, bir toplumun en temel ihtiyaçlarından biridir. Güvenlik kavramı genel anlamda her türlü tehlike ve kazalardan korunma anlamına gelmektedir. Öte yandan güvenlik kavramı daha spesifik, daha net ve daha anlaşılır bileşenlere ayrılmaktadır. Güvenlik konusu, başta sosyoloji olmak üzere birçok bilim tarafından incelenecek bir konu olmuştur. Sosyolojide bir inceleme konusu olarak güvenlik birçok farklı tanım, boyut ve unsurlara sahiptir. Güvenlik sosyolojisi henüz çok gençtir. Bu konuda bir bilimsel zenginliğin olmaması nedeniyle, bazıları güvenliğin siyaset sosyolojisinin veya savaş sosyolojisinin konusu olabileceğine inanmaktadırlar. Dolayısıyla bu çalışmada "Güvenlik Sosyolojisi nedir", hangi unsurlara dayanır? Sorularına cevap vermeye çalışacağız.

Anahtar Kelimler: Güvenlik, Güvenlik Sosyolojisi, Sosyal güvenlik, Sosyal Sermaye.

YAPAY ZEKA DESTEKLİ BÖLGESEL GÜVENLİK KARAR DESTEK SİSTEMİ

Oğuzhan Akyener
Doktorant, Güvenlik Uzmanı / TESPAM Teknoloji Y.K. Başkanı
oakyener@tespam.org

Bir şehrin, bölgenin veya lokasyonun güvenliğini tanımlarken çok sayıda unsurun eş zamanlı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda ilgili bütün unsurların zamana ve diğer koşullara bağlı olarak değişebileceği de göz önüne alınırsa, güvenlik tanımı ve yönetiminin ancak çok kompleks bir karar destek mekanizmasının yardımıyla yürütülebileceği tahmin edilebilecektir. Enerjiden, asayişe, çevresel etmenlerden, KBRN tehditlerine, hırsızlıktan acil durum ve afet planlarına kadar bütün unsurların birbirleriyle ilişkilerinin tanımlandığı bütünsel yapay zekâ ve makine öğrenmesi destekli bir modelin kurulumu çok önemlidir. Böyle bir modelin yardımıyla ilgili bütün güvenlik süreçlerinin kontrolü, kıyaslaması, takibi ve müdahalede bulunulması gibi karar ve eylemler çok daha yüksek oranda başarı şansıyla yönetilebilecektir.

Buna benzer bir bölgesel güvenlik yönetimi destek paketi uluslararası literatürde mevcut değildir. Özellikle hedef lokasyon büyüdükçe değişkenlerin kontrolü, parametrelerin tanımlanması ve veri temini güçleşmektedir. Bu sebeple böyle bir modelin tasarlanması için öncelikle daha (köy gibi) küçük ölçekli bir hedef bölgenin seçilmesi yerinde olacaktır.

TESPAM TEKNOLOJİ bu bağlamda örnek bir köye uyarlanabilecek yapay zekâ ve makine öğrenmesi gibi desteklerle çalışan, KBRN, hırsızlık, çevre kirliliği gibi risklere karşı önlem mekanizmaları geliştiren, yeşil enerji üretimi sayesinde net sıfır emisyon hedefine yönelik kurgular oluşturan, tarım ve hayvancılığı akıllı çözümlerle destekleyen bölgesel güvenlik karar destek sistemi üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

İlgili sistem dahilinde kameralar, sensörler ve otonom insansız hava araçları kullanılarak, oluşturulacak yapay zekâ destekli yazılımda tüm verilerin analizi yapılacak ve neticesinde karar sistematiği ortaya koyulacaktır. Aynı zamanda ilgili yerleşim biriminin net sıfır emisyon üretimi, bu bağlamda yenilenebilir enerji kullanım hedeflerinin ortaya koyulması, tarım ve hayvancılık alanında bazı yenilikçi yaklaşımların entegrasyonu gibi hususlara da model dahilinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Güvenlik Karar Destek Sistemi, TESPAM Teknoloji.

SİBER GÜVENLİK & SAVUNMA: MÜSLÜMAN MİLLETLERİN KAMU DÜZENİ VE İÇ GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASINDAKİ ÖNEMİ

Dr. Öğr. Gör. Sheila Ainon Yussof
Avukat, Politika Araştırmacısı & İslami Bankacılık ve Finans Danışmanı
Misafir Profesör, Sialkot Üniversitesi, Pakistan / CEO, SHAY Uluslararası Danışmanlık
IIUM'de Eski Yardımcı Doçent
syussof@yahoo.com

Küresel salgın nedeniyle, Müslüman ve gayrimüslim ülkeler son iki yılda sistemlerine yönelik daha fazla saldırıya maruz kalmaktadırlar. Siber güvenliğin korunması, herhangi bir ulusun savunması için özellikle önemlidir çünkü herhangi bir ihlal halkın huzursuzluğuna yol açabilir ve iç güvenliği tehdit edebilir. Sürekli gelişen teknoloji ile siber güvenlik tehditleri giderek daha büyük birer endişe kaynağı haline gelmektedir ve devlet kurumları için önemsenmesi gereken önemli bir yatırım koludur. Siber suçlular, sistemlere ve onları barındıran kurumlara saldırmak için sürekli yeni geliştirmektedirler. 1200 güvenlik ve Bilişim Teknolojileri liderinin[1] katıldığı bir araştırmaya dayanarak, ihlallerin %51'inin "iş e-postası güvenliğinden" (bir önceki yıla oranla %42'den artış) kaynaklandığı bildiriliyor; Kuruluşların %39'u "içeriden saldırı" rapor ediyor (bir yıl önce %27 idi); %79'u "fidye yazılımı saldırıları" ile karşılaştıklarını söylüyor; ve %35'i bu saldırıların bir veya daha fazlasının verilere ve sistemlere olan erişimlerini kaybetmelerine neden olduğunu kabul etmektedirler. Ayrıca, ankete katılanların %40'ı bir "mevzuat ihlali" bildirmiştir (bir yıl önce oran %28). Aynı araştırma, kuruluşların karmaşık siber saldırılara karşı ne kadar savunmasız olduğunu göstermektedir. Bu izinsiz girişlerin maliyetleri, kayıp iş, fidye, güvenlik riskleri ve itibar kaybı gibi inanılmaz boyutlara ulaşabilmektedir. Bugün kuruluşlar için siber güvenlik saldırılarına bağlı ortalama yıllık aksaklık süresi maliyeti yaklaşık 33,6 milyon ABD doları olduğundan, izinsiz girişlerle ilgili aksaklık süresi tüm kuruluş için oldukça pahalıdır. Bu nedenle, veri ihlalleri verimli bir şekilde yönetilmezse bir ulusun çöküşüne yol açabilir. Malezya'da kamu sektöründeki bir veri ihlalinin ortalama maliyeti, 2021'de 2020'ye kıyasla %79 artış göstermiştir. Siber

[1] Çeşitli endüstrilerden - havacılık ve savunma, paketlenmiş tüketim ürünleri, eğitim, finansal hizmetler (bankacılık, menkul kıymetler, sigorta), sağlık, teknoloji, yaşam bilimleri, üretim, medya, enerji, perakende/toptan satış, telekom, ulaşım/lojistik, kamu hizmetleri. Ve ülkelerden- Avustralya, Kanada, Fransa, Almanya, Hindistan, Japonya, Hollanda, Yeni Zelanda, Singapur, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri.

güvenlik konusundaki artan endişeler nedeniyle, bu araştırma küresel siber güvenlik zorluklarını ve Müslüman bir ülke olarak Malezya'nın siber güvenlik korumasını nasıl yönettiğini ele alacaktır. Bilgisayar korsanlarının uyguladıkları metotlar daha karmaşık hale geldikçe, onları durduracak araçlar da artmaktadır ve siber güvenlik teknolojisinin bazı popüler biçimleri arasında 'Yapay Zeka', 'Makine Öğrenimi', 'Saldırı Tespiti ve Önleme Sistemleri', 'Kötü Amaçlı Yazılımdan Koruma', 'Mobil Cihaz Yönetimi', 'Ağ Erişim Kontrolü', 'Yeni Nesil Güvenlik Duvarları' ve 'Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme' bulunuyor. Sistemlere yönelik potansiyel saldırılar göz önüne alındığında, ASRİKA'ya net bir güvenlik farkındalığı vizyonu ve kültür tüzüğü oluşturarak ve anlamlı, sonuç odaklı güvenlik ölçüleri geliştirerek proaktif olması için önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: siber güvenlik tehditleri, veri ihlalleri, savunma, kamu düzeni ve iç güvenlik, siber suçlular, siber güvenlik teknolojisi, güvenlik bilinci vizyonu ve kültürü, güvenlik ölçüleri.

GIDA GÜVENLİĞİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK ARAÇLAR

Mohamed Shehzad
Global ETHISi CEO'su, Fintech Uygulayıcısı
mshehzad_islam@yahoo.com

2020'nin başlarında, dünya tartışmasız bir siyah kuğu olayının ortaya çıkışını gördü; Covid-19 pandemisi. İki yıl sonra, pandemi, jeopolitik çatışmalar ve hava koşulları, gıda güvenliğinin bozulması gibi diğer nedensel faktörlerle birlikte daha da kötüleşti. Dünya Gıda Programı'na göre, "2022 Küresel Gıda Krizleri Raporu (GRFC 2022), kalıcı çatışmalar, önceden var olan ve COVID-19 ile ilgili ekonomik şoklar ve aşırı hava koşullarının yönlendirdiği 53 ülkede/bölgede Kriz veya daha kötüsünde (IPC/CH Faz 3 veya üstü) veya eşdeğeri olan insanların oldukça yüksek şiddetini ve sayılarını vurgulamaktadır. 2022 baskısında belirlenen sayı, raporun altı yıllık varlığındaki en yüksek sayıdır."

Böyle kasvetli bir görünüm karşısında ne yapılabilir?

Gıda güvenliği konusu çok boyutludur; kullanılabilirlik, erişim, kullanım, istikrar, temsilcilik ve sürdürülebilirlik ile ilgilidir. Bu sunum aracılığıyla, zayıf gıda güvenliğinin bazı yönlerinin fintech, agritech, foodtech ve vakıf varlıklarının daha iyi kullanılmasıyla sağlanan araçlarla nasıl geliştirilebileceğine bakacağız.

Anahtar Kelimeler: Gıda Güvenliği, Finans Teknolojisi, Tarım Teknolojisi, Gıda Teknolojisi, Vakıf.

ASSAM Yayınları | İstanbul

ASSAM | Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği
Tel: +90 555 000 58 00 | E-mail: info@assam.org.tr
www.assam.org.tr | www.assamcongress.com

Tel: +90 555 000 58 00
E-mail: info@assam.org.tr
Web: www.assam.org.tr
www.assamcongress.com

ASSAM | ADALETİ SAVUNANLAR
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ